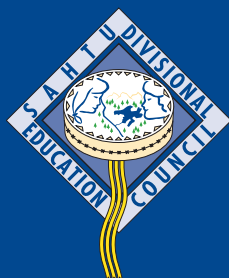




K'ashógot'íne Dictionary – Radłłh Kóé
Dialect of the K'ashógot'íne xədá



Acknowledgements

Thanks are due to the elders who shared their knowledge.
The elders who offered support and assistance to make this publication possible are:

Lucy Jackson
Judy Lafferty
Florence Barnaby
Hycinthe Kochon
Marie Kochon

Contributors to the development of the publication were:

Regina Lennie
Lucy Ann Yakaleya
Linda Manuel
Henry Charney
Margret Louison

Cover page photograph courtesy Chief T'Selehye School.

This publication, the K'ashógot'íne dictionary, is a revision of the previous work completed and released in 1986 by Deline TLC.

Table of Contents

Towns – Kóǵé Kágodémíla.....	1
Animals – Góhwire	1
Birds and Fowl – ʔǵhk’áí hé Det’ǵne.....	4
Fish – Luge	5
Insects – Tahsá	6
Buildings – Kóǵta Kóǵé Yágóla	7
Relatives – ʔelégot’ǵne	8
People – Dene	9
Place Names – Neh gohǵzí.....	11
Occupations – Dene ʔegháláyídá	11
Nations – Dene Kádezá	13
Clothing – Yú	13
Colours – Betu bekadaǵa.....	15
Furnishings and Utensils – Yǵhǵege Wela hé Bet’óts’edéǵa.....	15
Food and Cooking – Bé hé Bekáǵots’óht’ǵ	19
Time and Seasons – Sadzǵó hé Líeghái Gota.....	21
Months – Sa.....	24
Days of the Week – Dzǵne	24
Weather – Tǵch’a Dágóht’e	25
Snow and Ice – Yah hé Tǵ.....	26
Body Parts – Denege	27
Cleaning Products – Béhé T’áhsǵ Gok’aráts’ǵrǵhsǵ.....	31
Education – Gáǵureǵ.....	31
Emotions and Attitudes – Dáts’ǵyǵdí hé Dákáyǵdǵts’eyǵǵa	32
Fire – Kǵ	34
Hunting, Fishing, Trapping – Ráts’ǵzǵ, Daǵets’ǵǵa/Mǵǵ, hé ʔehdzǵǵ ʔahts’ǵhǵǵ	34
Land and Water – Neh hé Tu.....	38
Location and Direction – Judemǵ hé Judé.....	41
Measurements and Shapes – T’ahsǵ Héǵets’úhdza hé Beǵǵné Dágóǵhǵ	41
Miscellaneous – Hóyǵ T’áhsǵ.....	42
Money – Sǵǵba	47
Music – Shǵ.....	49
Numbers – ʔudítǵ	49
Recreation – Ráǵots’ǵyǵ	50
Religion – Yatǵ	50
Sewing – Ráǵots’ǵǵlu	53
Sickness and Medicine – ʔéyǵǵ hé Ráídǵ.....	54
Sky and Space – Hǵdé Yát’a hé Yak’e.....	57
Toiletries and Cosmetics – Béhé Xáts’eyǵde.....	57
Tools – Béhé ʔeghálats’eyeda.....	58
Transportation – Xáhta K’ǵnats’éde/K’ǵnǵǵyǵ	59
Trees and Plants – Ts’u hé ʔǵt’ǵ	60
Land of the K’áshogot’ǵne – K’áshogot’ǵne Nǵné	62
Conversations – Gots’ǵdǵ	63
Conversations/Statements – Gots’ǵdǵ.....	65

Towns – K'ashógot'ine Kágodénla

English	K'ashógot'ine Goxədó
Aklavik	ʔerákəkó Gojírė
Arctic Red River/Tsigehchic	Shík'áhshı
Colville Lake	K'áhbamítúé
Deline	Délıne
Dettah	T'óʔehda
Edmonton	Káyodéyılanı
Fort Good Hope	ʔıdáhkó/Rádelıhkó
Fort McPherson	Tetł'ahkó
Fort Providence	Yahtıdėwékó
Fort Simpson	ʔelahfú
Fort Smith	Fabasha
Hay River	Tı'odóshə
Inuvik	ʔerákəkó
Lac La Marte/Wahti	Sótúé
Norman Wells	Łegóhıı
Rae Lakes	Gamítúé
Rae/Behchoko	Rıshıhkó
Snare Lake	Wekwétı
Snowdrift	Lugeselek'ė
Trout Lake	Sahbatúé
Tulita	Tulıt'a/Delékó
Wrigley	Fəts'ėhkó
Yellowknife	Sóbakó

Animals – Góhwıre

English	K'ashógot'ine Goxədó
Antlers	ʔódó
Arctic Hare	Gahsho
Bear	Sah
Bear Cub	Sahya
Black Bear	Sah dezene
Brown Bear	Sah defo
Grizzly Bear	Sahsho
Beaver	Sá
Beaver (female)	Sámq

continued... Animals – Góhwire

English	K'áshógot'íne Goxədə́
Beaver (male)	Sátá
Beaver (less than one year old)	Sáya
Beaver (two years old)	ʔekúwé
Beaver (three years old)	Sárelqnerínəʔə
Beaver (mature)	Sádéwé
Beaver (Castor)	Sálí
Beaver Dam	Sárelé
Beaver Lodge	Sákí
Caribou	ʔədə
Caribou (Mountain)	Shíhta gəʔədə́
Caribou (Barrenland)	Gow'í gəʔədə́
Caribou (Woodland – Sahtu region)	Tədzí
Caribou (cow)	Bədzih
Caribou (calf)	Síya
Caribou (Mountain male)	Bədzihsho
Caribou (Mountain female)	Bədzih
Caribou (female)	Bədzih
Cat	Nədaya
Claw	Bekegóné
Cow	ʔəjire
Coyote	Belelíé
Den	Gódíʔəh
Dog	Lí
Dog (male)	Lídeyúwé
Dog (female)	ʔole
Dog (last one in team)	Behshéné ts'ene weda
Dog (leader in team)	Xáhwere weda
Ewe (female sheep)	Doge
Flying Squirrel	Dlíye k'ínaderéwei
Fox	Yehfe
Frog	Ts'ale
Hoof	ʔəkó
Horns	ʔədə́

continued... Animals – Góhwire

English	K'áshógot'ine Goxədə́
Horse	Lısho
Ground Squirrel	Seli
Lamb	Dogeya
Lynx	Nóda
Martin	Zo
Mink	Tahwá
Moose	ʔıts'é
Moose (cow)	Deyanı
Moose (cow with no calf)	Deyanı beya húle
Moose (cow with calf)	Deyanı beya lát'e
Moose (cow with two calves)	Deyanı beya ʔóket'e
Moose (calf)	ʔıts'éya
Moose (two years old)	ʔıts'ésá
Moose (three to four year old bull moose)	ʔıts'édéso
Moose (large bull)	ʔıts'ésho
Mouse (round face)	Dlq
Shrew (pointed nose)	Dlqdasole
Mountain Goat	Dogeyóne
Mountain Lion	Shíhta gonóda
Mountain Lemming	Dlqsho
Muskox	ʔəjireyóne
Muskrat	Dzə
Otter (male and female)	Rábə
Otter (two years old)	Rábə
Otter (less than one year old)	Rábə
Pig	Lígohshó
Polar Bear	Tehzá
Porcupine	Ch'q
Groundhog	Seli
Rabbit	Gah
Sheep (Ram)	Doge
Sheep (female)	Doge
Serpent	Gút'ı
Sheep	Doge
Squirrel	Dlíye

continued... Animals – Góhwire

English	K'áshógot'íne Goxédó
Weasel	Nqba
Wolf	Bele
Wolverine	Nógha

Birds and Fowl – ʔóhk'áí hé Det'one

English	K'áshógot'íne Goxédó
American Wigeon	Bezíragodele
Arctic Tern	Bahk'áshít'ílé
Beak	Bedá
Belted Kingfisher	ʔeyonéch'arajá
Bird	ʔóhk'áí
Boreal Owl	Béhdzi
Brant	Gogat'ó
Bufflehead	Fík'one
Chicken	Dih
Cliff Swallow	Bets'óhda
Common Goldeneye	Fík'onedéwé
Common Merganser	Fole
Common Raven	Tasó
Duck	Túri
Eagle	Wage
Eagle (Bald)	Túhdaí
Feather	Shoh
Goose (Canada)	Xah
Goose (Snow)	Goga
Gray jay (Whiskey Jack)	ʔóhk'áígho
Grebe (Horned)	Takó
Greebe (Red Headed)	Takó
Green Winged Teal	yéhxai
Grouse (Sharp Tail)	ʔéhtale
Grouse (Spruce)	Dih
Hairy Woodpecker	Shíhfi
Herring Gull	Báhk'ádéwé
Lesser Scaup	Yawile
Loon	Túsi

continued... Birds and Fowl – ʔóhk’áí hé Det’óne

English	K’áshógot’íne Goxədə́
Loon (Arctic)	Wíhbe
Loon (Common)	Túsi
Loon (Red Throated)	Yanóhrah
Mallard	Túrikódedele
Northern Pintail	Túrigó
Northern Shoveler	Dashare
Old Squaw	ʔahʔayílék
Osprey	Wagedéwé
Owl	Béhdzi/ʔəwóhdi
Owl (Great Grey)	Béhdzi
Owl (Snow Bunting)	Béhdzi
Peregrine Falcon	Fəsene
Ptarmigan	K’áhba
Ptarmigan (Willow)	K’áhba
Raven	Tasó
Robin	Góhsədihdélé
Robin (American)	Góhsədihdélé
Rusty Black Bird	Góhk’e
Sandhill Crane	Dəle
Sandpiper	Fəre
Seagull	Behk’á
Surf Scoter	Yawíle
Swan (Trumpeter)	Degaí
Swan (Tundra)	Degaí
Whiskey Jack	ʔóhk’áigho
White Winged Scoter	Yawílehodé

Fish – Luge

English	K’áshógot’íne Goxədə́
Arctic Char/Salmon	Lugededélé
Fish	Luge
Fish (lower front fin)	Luget’ále
Fish (unidentified)	Luge
Fish Eggs	Lugek’ó

continued... Fish – Luge

English	K'áshógot'íne Goxədə́
Fish Fins	Luget'ále
Fish Guts	Lugets'ó
Fish Scales	Lugegóné
Fish Slime	Lugetł'ó
Grayling (river)	T'á
Herring (Mackenzie River)	Lugeya
Herring (Great Bear Lake)	Lugeya
Inconnu (Mackenzie River)	Sih
Jackfish	ʔóhda
Loche	Nóhfə
Minnows (Mackenzie River)	Sóra
Pickeral (lake and river)	ʔóhch'uwe
Stickfish	Lugegodesé
Sucker (bottom feeder)	Dehdeli
Trout	Bóré
Trout (lake)	Bóré
Trout (stomach)	Bóréts'ó
Whale	Lugesho
Whitefish (Jumbo Lake)	ʔerach'á gəlúgé
Whitefish (lake)	Lugewá
Whitefish (Mackenzie River)	Lugewá

Insects – Tahsá

English	K'áshógot'íne Goxədə́
Ant	Ts'uláhduwe
Bugs	Tahsá
Bulldog (fly)	Rádódə
Bumblebee	W'its'ahnəne
Butterfly	Góhlore
Caterpillar	Gudehxoh
Cobweb	Góhsəmílé
Dragonfly	Gofíhxə
Fruit Fly (black)	Ts'ó
Grasshopper	Yázhde
Lice	Yá

continued... Insects – Tahsá

English	K'áshógot'ine Goxədə́
Maggot	Ts'oya
Mosquitoes	W'ı
Moth	Góhlore Yúhódi
Sandfly	Godihgha
Snow Bugs	Yagotahsá
Snow Fleas	Yahk'áhdəle
Spider	Góhsə
Spiderweb	Góhsəmǐlé
Termite (wood)	Shéhxai
Warble Fly Larva	ʔinəgú
Wasp	W'its'ahnəne
Worm	Gu
Worms in Caribou throat	ʔek'ágú

Buildings – Kóta Kóé Yágóla

English	K'áshógot'ine Goxədə́
Arena	K'ínats'edzo dahk'é
Attic	ʔek'éde
Aurora College	Denehísha Gahuretə Dahk'é
Bank	Sóba Hek'égódi Kó
Bar	Kótúwé kó
Café	Lígahfı kó
Church	Yahtı kó
Dance Hall	Dats'éde kó
Dog House	Lı́kə
Drug Store	Ráidi yúkó
Elder's Home	Denehíshai kó
Garage	Sasónébehshéné wela kó
Gym	Rágots'əyə kó
Hospital	ʔéyats'ı́ı kó
Hotel	Rats'ərətə kó
House	Kóé
Jail	Kóédezeṇe
Library	ʔedjhtı'é k'egots'ədə dahk'é
Office	ʔedjhtı'é ghálats'eyeda dahk'é

continued... Buildings – Kóta Kóé Yágóla

English	K'áshógot'íne Goxэдó
Outhouse	Tɪch'a sɔkɔ
Pentecostal Church	Fot'ínéyahtí kɔ
Police Station	Lísaldá ɾeghálayídak'é
Post Office	ʔedɪhtɪ'é ríyək'é
Restaurant	Shéts'əyə dahk'é
School	ʔedɪtɪ'é kɔ
Shack	Kóé goch'ílé
Store	Yúkó
Teepee	ʔəkí
Warehouse	Dahkó/líɾegáh/góyəɾelakó
Washroom	Sókó

Relatives – ʔelégot'íne

English	K'áshógot'íne Goxэдó
Cousins (males)	Sɔdə/səshɪle
Cousins (females)	Sedare/sədó
Dad	ʔabá/ʔɪtá
Mom	ʔamá
Mom	ʔéne
My Auntie (Dad's sister)	Seɾehbé
My Auntie (Mom's sister)	Senóge
My Baby	Səbəbí
My Brother-in-law	Sela/senáɪ
My Dad	Setá
My Dad	Seɾabá
My Daughter	Sətúwé
My Daughter-in-law	Sətúé ɾɪɪ
My Family	Sékɔɾ ɾɪɪke
My Granddaughter (different terms for Grandmother/father)	Séssha/sósə
My Grandfather	Seɾóhsə
My Grandmother	Seɾáhsɔ
My Grandson (different terms for Grandmother/father)	Séssha/sósə
My Husband	Sedenələ́

continued... Relatives – ʔelégot'ine

English	K'áshógot'ine Goxədə́
My Mom	Senq
My Nephew	Seba
My Niece	Sefə (girl) Sətúwé (woman)
My Older Sister	Sedare
My Relatives	Ségot'ine
My Sister-in-law (woman's term for Sister-in-law)	Seghe
My Son	Seya
My Son-in-law	Seyádq
My Uncle (Dad's brother/Mother's sister's husband)	Séta
My Uncle (Mom's brother/Dad's sister's husband)	Sedewe
My Wife	Səyədílé
My Younger Brother	Səshíle
My Younger Sister	Sədə́
Our Dad	Raxetá
Our Mom	Raxenq
Your Younger Brother	Nəshíle
Your Younger Sister	Nədə́

People – Dene

English	K'áshógot'ine Goxədə́
Adopted Child	Ts'ódane dene gháhęti
Adult	Denehísha
Ancestor	Deneshoꝛłı/Ts'ıduwe
Baby	Bəbí
Babysitter	Ts'ódane k'édi
Bachelor (single person)	ʔákurı k'ınada
Best Man	Híshuıke gha gotá hıłı
Best Man	Denetá (bıłt'á dene ʔelehgháhęya)
Boy	ʔəhkə
Bridesmaid	Denenq (bıłt'á dene ʔelehgháhęya)
Bridesmaid	Híshuıke gha gonq hıłı
Bushman	Ráríıłı

continued... People – Dene

English	K'áshógot'ıne Goxədó
Chairman	Begháré gots'ədə gonezǝ gaw'e
Chief	Dene bek'óhwéré
Child	Ts'ǝdane
Children	Ts'ǝdaneke
Councillors	Dene bek'óhwéré k'é déhw'ı
Elder	Dene Hı́shai
Everyone	Dene ɹareyǝné
Female	Yəɹəne
Fisherman	Dene luge hı́kaɹat'ı
Foreigner	ʔəyuwıdéné
Giant	Wıch'ıdı́hdele
Girl	T'əre
Godchild	Kuyı́tł'áyetı/kuyı́tł'á bek'éhtáɹıdɹı
Godfather	Kuyı́tł'áyetı/kuyı́tł'á bek'éhtáɹıdɹı
Inmate	Kǝǝdezeɹe weda
Male	Denelıne
Man	Dene
Medicine Man	Dene ɹets'ene gút'ı/Dene yehdáɹıyə
Midget	Dene hı́sele
My Friend	Séhlé
Old Man	Denı́hch'á
Old woman	Ts'éyǝné
Orphan (one parent dead)	Tınaɹsǝ
Orphan (both parents dead)	Tınaɹsǝ
Patient	Dene ɹéyaihı́ı
Quiet Person	Dene síla ɹahɹet'e/Dene duɹayǝhwı/Duɹayǝhwı
Representative	Dene gha godǝ hı́ı
Rich Person	Denedótı
Single Man	Denelıne kǝǝɹádǝle/ʔǝkuri k'ı́nada
Single Woman	Yəɹəne kǝǝɹádǝle/ʔǝkuri k'ı́nada
Soldier	Lets'egǝ gǝdéné
Spokesman	Dene gha godǝ
Stranger	Xáhtǝne
Subchief	Dene bek'óhwéré tł'a déhtł'e
Thief	Dene ɹəɹǝı/Dene ɹəruhı́ı hı́ı

continued... People – Dene

English	K'áshógot'íne Goxэдó
Visitor/Stranger	Xáhtone
Witness	Dene bedá ʔagúja
Woman	Yənəne
Young Man	Shələku

Place Names – Neh gohizí

English	K'áshógot'íne Goxэдó
Bear Lake	Sahtú
Bear River	Sahtú Dó
Bear Rock	Fətenɪzá
Bennett Field	Dehosha
Birch Island	K'ɪdúwé
Burning Coal	Dék'ɔɪ
Burnt Island	Duléré
Drum Lake	Tets'ehxə
Jackfish Lake	ʔóhda Dek'eɪ Túwé
Keele River	Begá Dó
Lennie Lake	Luge Dek'ale Túwé
Mackenzie River	Dehogá
Willow Lake	K'álɔ Túwé
Willow River	K'álɔ Túwé Niljné
Windy Island	Nihts'ɪ Dúwé

Occupations – Dene ʔegháláyídá

English	K'áshógot'íne Goxэдó
Barber	Denelɪnefíghá xareghe
Bishop	Yahtɪdewé
Carpenter	Dəshɪ ghálayeda
Cashier	Bets'é ráʔəts'əyóhdi
Catholic Brother	Denehɔdə
Chief	Dene bek'óhwéré
Clerk	ʔedɪhtl'ék'édɪ
Cook	Bekáʔəht'ə
Comedian	Dene beghɔ dlógohwə
Councillor	Dene bek'óhwéré k'éweda
Curfew Officer	Ts'ódanekə gha sadzə hək'ədi

continued... Occupations – Dene ʔegháláyídá

English	K'áshógot'ıne Goxədó
Dentist	Deneghú ghálayeda
Doctor	Ráídık'ódeyǫ
Dog Officer	Lı hek'ódı
Executive	ʔedıhtł'é k'édıdédé
Eye Doctor	Denedá ghálayeda
Firefighter	Kǫ ghálayeda
Fireman	Kǫ ghálayeda
Foreman	T'áhsı gha k'áhowe
Game Warden	Kǫk'ódı
Hair Cutter	Denefıghá xareghe
Interpreter	Yatık'áhtı
Judge	Deneséréyazǫhtı
Justice of Peace	Deneséréyazǫhtı wá
Lawyer	Denets'é rádadóı
Linguist	Denexədó kádeʔáı ghálayeda
Manager (store)	Bek'óhwere
Manager (office)	ʔedıhtł'é k'ódı
Mechanic	Sasǫné ghálayeda
Medicine Man	ʔets'ęne gút'ı
Minister	T'áhsı gogha k'áhowe
Nun	Denedare/Denexare
Pilot	ʔelák'ınaret'aı k'ódı
Pope	Lıbab
Postmaster (postmistress)	ʔedıhtł'é k'ınayǫ k'ódı
Power Plant Operator	ʔıdıkǫné hǫk'ódı
Priest	Yahtı
Principal	Ts'ǫdaneke gáhuretę gha k'áhowe
Prisoner	Kǫédezeıne weda
Renewable Resource Officer	Kǫk'ódı
Royal Canadian Mounted Police	Lısaldá
Secretary	ʔedıhtł'é k'ódı/ʔedıhtł'é ghálayeda
Social Worker	Ts'ónét'e gogha dene ts'éradı
Soldier	Lets'egǫ got'ıné
Store Manager	Bek'óhwere
Subchief	Dene bek'áhwéré tł'a weda

continued... Occupations – Dene ʔegháláyídá

English	K'áshógot'íne Goxədó
Teacher	Ts'ódane gáhurehtę
Teacher Assistant	Ts'ódane gáhurehtę ts'érádi
Truck Driver	Sasónébehshéné hək'ádi

Nations – Dene Kádeʔá

English	K'áshógot'íne Goxədó
Aboriginal	Denewá
Assumption People	Sátagot'íne
Black People	Denedezęne
Chipewyan People	K'áseleht'íne
Cree	ʔedá
Dene People	Denewá
Dogrib People	Lįshó got'íne
Fort Good Hope People	K'áshó got'íne
French People	Mólawá
Great Bear Lake People	Sahtú got'íne
Gwichen	Dóguwe
Inuit	ʔerákə
Metis	Tadə Móla
Mountain Dene	Shíhta got'íne
River People	Dehogá got'íne
Southern Native	Hıdé godenewá
White People	Móla
Willow Lake People	K'álo got'íne
Yukon Native	Rahʔanike/ʔedaot'íneke

Clothing – Yú

English	K'áshógot'íne Goxədó
Apron	Bahtó
Bathing Suit	Béhé k'ínats'əbı goyúwé
Bedroom Slippers	Yıhzege gəkó
Belt	Wəh
Bib	Bəbí bebe wáhshu
Blouse	ʔəhwílé
Button	Sé

continued... Clothing – Yú

English	K'áshógot'íne Goxədə́
Cap	Ts'ah
Caribou Leg Skin Mukluks	ʔədədzáréwéhkə
Caribou Skin Pants	Deghɔnɪhtł'áɔ
Caribou Skin Parka	Deghɔnɪhɔ
Clothing	Yú
Cowboy Hat	Líshabú
Diapers	W'ah
Dress	ʔəh
Duffle	Ts'éré kíhtelee
Earmuffs	Denedzíwela
Footwear	Kə
Fur Hat	Sáwéhts'a
Fur Mitts	Sáwéhbá
Fur Parka	Sáwéhɔ
Gloves	Lajɛ
Handkerchief	K'ewíhshuwe
Hat	Ts'ah
Helmet	Ts'adóyɪ
High Heels	Kəbekehtách'ile
Jacket	Gok'eríɔh
Jeans	Dɔhshótl'áɔ
Mittens	Bá
Mitts (medium size)	Bádulle
Moccasin Fur Trim	Goníhkə
Moccasin Strings	Kəshɪtl'u
Mukluks	ʔerákəkə
Necktie	K'ohshɪnahéshuɪ
Nylons	ʔehsháyɛ golɪbá
Old Time Cap	Ts'ahwá
Panties	Lígahsɔ
Pants	Tł'áɔ
Parka	ʔerákəɔ
Pyjamas	Béhéshuts'ɪtɪ goyúwé
Raincoat	Shɔgɔhɔ
Rubber Boots	Túgɔhkə

continued... Clothing – Yú

English	K'áshógot'ine Goxədə́
Scarf	K'ohshinats'eróht'ə
Shawl	Lisháí
Shirt	Wits'enihə
Shorts	Denelne lígahsə́ jore/tl'áə jore
Skirt	ʔehshá
Slip	Got'aré ʔehshá
Socks	Líbá
Stockings	Líbá hídə
Suit	Bek'óhwere yú
Sweater	Lalenihə
T-shirt (undershirt)	Got'aréhyú
Toque	Lalenihst'a
Underwear (long)	Got'aréhyú hídə/lawəhsere
Vest	Lewéh
Woman's Cap (tam)	Ts'áhghə

Colours – Betu bekadaʔa

English	K'áshógot'ine Goxədə́
Black	Dezene
Blue	Déhtl'e
Brown	Defodezene
Gray	Deba
Green	ʔit'ə
Orange	Defodedele
Pink	Dzə
Purple	Jíyetú
Red	Dedele
White	Dek'ale
Yellow	Defo

Furnishings and Utensils – Yihəge Wela hé Bet'óts'edéhʔa

English	K'áshógot'ine Goxədə́
Ashtray	Ts'ót'urɪw'á
Baby Bottle	T'óitene

continued... Furnishings and Utensils –
 ሃካገጭ ወላ ከፍ ቤት'ዕት'ደከገገገ

English	K'ashógot'ine Goxádó
Baby Crib	Bəbí zəhtó
Baking Pan	W'ábekézát'ə
Bed	ʔəhtó
Bed Sheet	Ts'ééré debele
Bedspread	ʔəhtó gəጥጥጥ
Binoculars	Báyədəht'ɪ
Blanket	Ts'ééré
Blanket (inside)	Ts'ééret'áre
Bottle	Lébudǵǵí
Box	Ləjǵ
Broom	Béhé gok'ezets'ədátɪ/Lébélí
Bucket	Tene
Candle	ʔek'adék'əne
Cardboard	ʔedɪht'əwé ləjǵ
Cardboard Box	ʔedɪht'əwé ləjǵ
Caribou Skin blanket	Deghəniht/ʔədəwéhts'ééré
Chair	Ləshó
Clothes Pin	Béhé yú dats'ələ
Coffee Pot	Lígahfí tene
Coffee Table	Lígahfí ladawí/ladámi
Cooking Pot	Bétəne
Couch	Bek'e dats'ədəhw'ɪ
Crib	Bəbí zəhtó
Fan	Nihts'it'álé
Cup	Libó
Cupboard	W'ák'é
Curtains	Yejaik'é gokedárát'ə
Dipper	Libó bəshó
Dish Towel	Dəshə
Door Knob	Godánitə sasóné/godánitə k'e weገə
Down-filled Blanket	Shoh ts'ééré
Dresser	Bet'á yú wela
Dryer	Bet'á yú rafa
Electric Wire	ʔídíkóné tɪ'úlé

continued... Furnishings and Utensils –
Yihʔege Wela hé Bet’óts’edéhʔa

English	K’áshógot’jine Goxədó
Electricity	ʔídíkóné
Fire Extinguisher	Bet’á kó rats’ərəhfi
Firestick	Kó deshéné/gɛ
Flashlight	ʔídíkóné k’ínats’əza/k’ínats’ədí
Floor Tiles/Rug	Dəshítówé
Fork	Léfuhshó
Freezer	Bet’á bé hetɛ
Frying Pan	Ləbílí
Furnace	(Yihʔe gorúwí gha) Sasónéyə ɛ dək’o
Garbage Can	Gohw’élé tɛne
Hand Mixer	Béhé béhetazets’edeht’a ráts’ótɔ
Hand Wringer	Yú ghátazədí/dene hɪlá hé yú ghátats’ədí
Honey Bucket	Sótɛne
Hot Water Bottle	Tuwé
Hudson Bay Blanket	Legóbéǵí ts’éré
Iron	Béhé yú k’ets’edéʔa
Ironing Board	Bek’e yú k’ets’edéʔa
Keg	Dəshɪ líbarí
Key	Lədlú
Knife	Bəh
Kettle	Líganáré/Ledíhtɛne
Lid	Léguwé
Lightbulb	ʔídíkóné dək’o
Linoleum	Dəshítówé
Mattress	ʔóhtó gowé
Mirror	Bədǵɪ
Mop	Béhé dəshító k’eráts’ərəhsɪ
Mosquito Net	W’ihwé
Mosquito Spray	W’ɪ ráídí ts’edéhsho
Oil Pail	ǻhtɛne
Oil Stove	Sasóné bóyə ɛ dək’oɪ
Oven	Bóyə bekázót’ə
Padlock	Béhé godáʔedénɪʔa

continued... Furnishings and Utensils –
 Yihæge Wela hé Bet'óts'edéhʔa

English	K'áshógot'ine Goxádó
Paper Bag	ʔedihʔ'éwé yúwé
Picture	ʔedihʔ'é híshui
Pillow	Fírale
Pillow Case	Fíralewé
Plate	W'á
Rabbit Fur Blanket	Gahwé ts'ééré
Rag	Gohch'ílé
Rake	Gohw'élé fíts'í
Refrigerator and Freezer	Bet'á bé wék'a
Roaster	W'águle
Rug	Dəshítówé
Scissors	Lésuzú
Sewing Machine	Sasóné ráʔərəlu
Shelves	Bek'e dazela
Slop Pail	Gohw'élétú tɛne
Soup Bowl	W'ághéné
Spoon	Léjuyó
Square Pan (cake pan)	Léht'ów'ágarú
Stove Pipe	Sasónéghole
Stove Pipe Elbow	Sasónéxahfí
Strainer	Bədəʔedéʔ'e
Sugar Bowl	Súhga libó
Swing (for baby)	Bahbíli
Table	Ladámí/Ladáwí
Table Cloth	Ladáwíwé
Teapot	Ledíhtɛne
Telephone	Bóyə ʔelehts'é gots'ədə
Thermometer (fever)	Yejaɪ denewáráfi
Thermos Bottle	Bet'á ledí wewele
Tin Can	Sasónétɛne
Toaster	Béhé lóht'ó lúré ts'əhsɪ
Towel	Lísímá
Trunk	Dəshítɛne

continued... Furnishings and Utensils –
Yihzege Wela hé Bet'óts'edéhza

English	K'áshógot'ine Goxədə
Tub	Líbarí
Vacuum Cleaner	Gohw'élé hádi
Wash Basin	Dałhw'á
Wash Board	Dəshı bek'e zek'aráts'ərəhsı
Washing Machine	Béhé yúk'arárəsi
Waste Basket	Góhw'élétene
Water Barrel	Tulíbarí
Water Pail	Tugotene
Water Pump	Tusasóne
Weaved Basket	Tı'ow'á
Weigh Scale	Béhé dene darádéda
Wood Box	Seləjə
Woodstove	Sasóne bəyə se dék'ə

Food and Cooking – Bé hé Bekəzəts'əht'ə

English	K'áshógot'ine Goxədə
Apple	ʔılu
Bacon	Lígohshók'a
Baking Powder	Líhfarítáyo
Baking Soda	Líhfarítáyo
Bear Meat	Sahfə
Beaver Meat	Sáfə
Beef	ʔəjirefə
Berries	Jıye
Birthday Cake	Denedzıne lóht'ə
Biscuit	Lóht'əgə
Boiled Fish	Lugewéshai
Bone Grease	ʔew'énéle
Bread	Lóht'ədóne
Broth	Tuwele
Butter	Łedefo
Cake	Lóht'əlekə
Candy	Súgadek'oi
Canned Fruit	Sótenelekə

continued... Food and Cooking – Bé hé Bekáʔəts'óht'ə

English	K'áshógot'ıne Goxədə́
Caribou Meat	ʔədəfě
Carrots	Fah
Cereal	ʔı́t'óggə
Cherries	Hı́dé gots'ę jíye
Chicken	Dıh
Chocolate Bar	Leshégólé
Coffee	Lígahfı́
Cookies	Lóht'ólekə
Crackers	Lóht'óggə
Crumb	Lóht'ówá
Dene Cake	Lóht'óshai
Donut	Łehé lóht'ó wət'ə
Dried Apples	ʔedzabáré wegə
Dry Fish	ʔéhw'aı
Dry Meat	ʔı́yegə
Dry Milk	Mılı́yare
Duck Meat	Túrifě
Eggs	ʔəghá
Fat	ʔek'a
Fish	Luge
Flour	Lı́hfarı́
Food	Bé
Fresh Meat	ʔı́yedélo
Gum	Dzə
Grub	Bé ghə shéts'əyə
Ice Cream	Mılı́tę
Jam	Jemı́
Lard	Łeh
Meat (soft)	ʔı́ye dəyı́le
Milk	Mılı́
Milk	ʔəjiret'óıtú
Moose Meat	ʔı́ts'éfě
Muskrat Meat	Dzəfě
Mutton/Sheep Meat	Dogefě
Oatmeal	Leyále

continued... Food and Cooking – Bé hé Bekáʒəts'áht'ə

English	K'áshógot'ɪne Goxədə́
Onion	Lídʒayó
Pancakes	Láht'ólə
Peanut Butter	Dlíyebéré
Pemmican	ʔəsí
Pepper	Denəts'ɪ
Pork	Lígoshófě
Potato Chips	Rəhshəgɔ
Potatoes	Rəhshə
Prunes	Jíyesho
Rabbit Meat	Gahfě
Raisins	Jíye
Rice	Lerí
Salt	Lehsélí
Stew	Tuwele
Toast	Léht'ólúré
Sugar	Súhga
Sugar Candy	Súhgaléré
Sugar Cubes	Súhgagarí
Syrup	K'íhtú
Tallow	Łéhgule
Tea	Ledí
Turkey	Díhsho
Turnip	ʔeht'ets'ódəle
Yeast	ʔíts'ékákə/béhé láht'ódóné ts'əhsɪ

Time and Seasons – Sadzə́ hé Líegháí Gota

English	K'áshógot'ɪne Goxədə́
After	Gótl'ə
After Midnight	Tewe tadə yítl'ə
After That	ʔeyítl'ə
Afternoon	Dzɪne tadə yítl'ə
All Day	Dzɪne hogháré
All Night	Tewe hogháré
All of a Sudden	Duhxɔneʒədi

continued... Time and Seasons – Sadzó hé Líegháí Gota

English	K'áshógot'ine Goxadó
Always	Golq gots'é
Ancient Times	Yáhnı/Hıñı
Anytime	Hoyıřadı
At About that Time	řegúhyó
Before	Gowere
Before Our Time	Wáá denewereta
Christmas	Teweyatı
Christmas Concert	Teweyatı Ts'óđaneke rágoyo
Continuously	T'á gots'é/Golq gots'é
Darkness	Goderítł'e
Dawn	Goba
Day	Dzıne
Day After Tomorrow	řák'ę godowe dzıné
Day Before Yesterday	Hıđıdzıné góde dzıné
Early Spring/Late Spring	Goluge/řuyálele
Early Summer/Summer	řuyálele/řıhbé
Easter	Rayeda dzıné
Eleven o'clock	Horénq řó lí sadzó
Evening	Xéhts'é
Every Day	Dzıne tóréht'é
Fall	Xat'á
Fasting Days	ředets'edegq dzıné
Finally	Xónéta/káhxóné
First Time	řala fére/řela řaféré
Five o'clock	Lak'e sadzó
For So Long	Nıwı gots'ę
Forever	Belqđawıle gots'é/Golq gots'é
Four o'clock	Dı sadzó
Future	Hıdówé
Hour	Lı sadzó
Hour and a Half	Lı sadzó řó tadó
Last Fall	Hıdı xat'á
Last Night	Hıdı téwé
Late	Nıwı godéwe
Light	Kéřanıdı

continued... Time and Seasons – Sadzó hé Liéghái Gota

English	K'áshógot'ine Goxədə́
Long Ago	Hĩnı/Yáhnı
Long Time	Wáta
Longer Days	Dzıne déyíhwa
Midday	Dzıne tadə
Middle of Winter	Xaı tadə
Midnight	Tewe tadə
Morning	Yáhkale
Night	Tewe
Noon Time	Dzıne tadə
Not Long Ago	Hıdú nıwále
Now	Hıdú
One Week	Lı ředáıdzıne
One o'clock	Lı sadzó
Past	Gote godéwe
Quickly	Forı/xorı
Recent History	Hıdú nıwále k'ınagaw'e
Right Away	Hıdúhıt'ú
Right Now	Hıdúhıt'ú
Shorter Days	Dzıne déyíhduwe
Sometime	Láhtareta
Sometime in the Future	Hıdówé dáyı́ nıdé
Spring	řuyálele
Spring Early	Goluk'e
Summer	řı́hbé
Sunrise	Rıhsadı́řa
Sunset	Ráhsayı́řo
Sunset Colour (weather indicator)	Rářósı
Ten o'clock	Horéno sadzó
The Beginning	řaféréřale
The Next Day	Hıdowe dzıne
Then	řokú
This Evening	Hıdú xéhts'é
This Morning	Hıdú yáhkale
This Spring	Hıdú řuyálele
Three Days Ago	Júhnı taı dzıne

continued... Time and Seasons – Sadzə hé Líegháí Gota

English	K'áshógot'ine Goxədə́
Three Days From Now	Júhdówé tai dzíné
Three o'clock	Tai sadzə
Today	Hídúh dzine
Tomorrow	ʔók'ɛ
Tonight	Hídúh tewe
Too Late	Gotodéwe
Towards Evening	Xéhts'ɛ gots'ɛ
Two Winters Ago	Júhni rákə xai
Two o'clock	Rákə sadzə
What day is it today?	Hídúh dzine yeri dzíné ʔagóht'e?
Winter	Xai
Yesterday	Hídi dzíné
It is ____ today	Hídúh dzine ____ ʔagóht'e
What day was yesterday?	Hídi dzíné yeri dzíné ʔagóyít'e?

Months – Sa

English	K'áshógot'ine Goxədə́
January	ʔéhnáraza Gqhsa
February	Lishóduwe Gqhsa
March	Rahxqrasele Gqhsa
April	Rahxqradé Gqhsa
May	Bemɛ Tɛgohxi Gqhsa
June	ʔəghó Gqhsa
July	ʔəshu Gqhsa
August	Táyéza Gqhsa
September	ʔesɛ Gqhsa
October	Bemɛ Tɛsele ʔadi Gqhsa
November	Bedzihsho Dóyózaí Gqhsa
December	Bemɛ Teyíza Gqhsa

Days of the Week – Dzine

English	K'áshógot'ine Goxədə́
Sunday	ʔedáídzíné
Monday	ʔedáídzínédo
Tuesday	Rákə dzíné

continued... Days of the Week – Dzine

English	K'áshógot'ine Goxədə́
Wednesday	Taɪ dzíne
Thursday	Dɪ dzíne
Friday	Deshɪt'aɪ dzíne
Saturday	ʔedáídzínet'á

Weather – Tɪch'a Dágóht'e

English	K'áshógot'ine Goxədə́
Bad Weather	Təʔəʂɪ
Breeze	Ník'a
Chinook Wind	Nɪhts'ɪwele
Chinook Wind	Nɪhts'ɪwélé
Clouds	K'oh
Clouds Clearing Away	Yázɔ dedéwɪ/k'oh ʔónéʔadadə
Cloudy Weather	K'oh ráyefa
Cold	ʔólegu
Cool	Gók'a
Cold (bitterly)	Goshó ʔólegu ráwese
Constantly Raining	Shɔ derelezɔ
Cooled Off	Gok'á ʔagúja/gorák'a
Crosswind	Néwəts'ɪ
Down Wind	Tak'énihts'ɪ
Drizzle	ʔáhshóné
Dull, Cloudy Day	K'oráyefa
East Wind	Fénihts'ɪ/k'áhbasóné hé dót's'ɪ
Fog	ʔá
Fog Over Water	Tuk'e ʔaráyefa
Foggy	ʔaráyefa
Getting Colder	Gók'á ʔagodadə
Getting Warmer	Gówele gú ʔagodadə
Good Day	Dzine gonezɔ
Hailstorm	ʔɪlu
Lightening	ʔídíkóné dedele
Melting Snow	ʔɪzənɪwɪ
Middle of Winter	Xaɪ tadə
Misty	Késɪyəw'ɪ

continued... Weather – Ṭich'a Dágóht'e

English	K'áshógot'ine Goxədə́
Moderating Temperature	Dugqshó ʔólógu
North Wind	Dánihts'ı
Rain	Shq
Raining	Shq derele
Sleet (raining and snowing)	Shq hé yah ʔelehta derele/Yahji derele
Snow	Yah
Snowing	Yah derele
Snowstorm	Sılóju
South Wind	Nínihts'ı
Stormy Weather	Rátene/ráshqyıwe
Sun	Sah
Sunshine	Sadó kénıdı
Sunshine (really)	Kéhsanıdı
Thermometer	ʔólóguch'íré
Warm Weather	Gówele
West Wind	Dánihts'ı
Whirlwind	Nihts'ıba
Whiteout	Sılóju
Windstorm	Nihts'ı ráwese
Windy	Nihts'ı ráwese

Snow and Ice – Yah hé Ṭe

English	K'áshógot'ine Goxədə́
Blowing Snow	Yah hé sılóju/Yah hé dóts'ı
Deep Snow	Yah hıłq
Drifting Soft Snow	Yahshírėyəts'ı
Freezing Up	Tádətı
Glare Ice	Ṭets'ı
Glazed Snow	Golu
Hard Ice	Ṭe dóyı
Ice (floating in spring)	Ṭe w'éné
Ice (with sharp points)	Luʔedzo
Icicle	ʔılu
Large Cake of Ice	Lúkale
Large Snowflakes	Yahyóle

continued... Snow and Ice – Yah hé Tɛ

English	K'áshógot'ɪne Goxədó
Melting Snow	ʔɪzə
Open Crack in Ice	Tɛ ts'eyádla
Overflow	Teratú
Overflow (from land)	Tehw'éné
Powdery Snow	Yahshíré
Rough Lumpy Ice	Lughá
Snow Crystals	Wɛh
Snow (patch off branches)	Dahyáwé
Snow (underneath crust)	Wɛh
Snowdrift (hard)	Táhsɪ
Snowslide	Yah híla
Soft Snow	Yahshíré
Thick Ice	Tɛ detɔ
Thin Ice	Tɛ debele
Wet Snow	Yahjɪ

Body Parts – Denege

English	K'áshógot'ɪne Goxədó
Abdomen (waist)	Denétl'ere
Adam's Apple	Denek'áhw'éné/Denek'áhdóné
Ankle	Denekeshéné
Arm	Denegóné
Armpit	Denegót'ɪ'u
Backside	Denet'ane
Bangs	Denerata
Barefoot	Denekó dedele
Beard	Denedaghá
Belly (inside)	Denebét'aré
Belly	Denebé
Bellybutton	Denebéjírɛ
Between the Fingers	Denelage
Bladder	Denelehwé
Blood	Denedélé
Blood (veins)	Denedéléch'írɛ
Body	Deneyínɛ

continued... Body Parts – Denege

English	K'áshógot'ine Goxədə́
Body Hair	Denek'e ʔeghá
Bone	Denew'éné
Braid	Denefíghá hehtł'ɔ
Brain	Denefíghó
Breast	Denet'óí
Breastbone	Denetágéw'éné
Buttocks	Denetł'á
Calf (of leg)	Denets'ó
Callus	Dene ketł'ahwílé
Cheekbone	Deneníw'éné
Cheek	Deneníhfé
Chest	Denewílé
Chin	Deneghádá
Collarbone	Denewézéle
Corpse	Denewó
Dandruff	Denefíghashíré
Ear Lobe	Denedzíhbáré
Earwax	Denedzíht'ále
Elbow	Deneyehts'é
Excrement	Denesóné
Eye	Denedá
Eyeball	Deneragé
Eyebrow	Denerabó
Eyelashes	Deneragohxá
Face	Denení
Fat	Denek'a
Finger	Denelaw'éné
Fingernail	Denelagóné
Flesh	Denefé
Foot Bone	Deneków'éné
Foot	Denekó
Forehead	Denerata
Gall Bladder	Denétł'eí
Gallstone	Denétł'eiyə fə
Gray Hair	Denefíʔegá

continued... Body Parts – Denege

English	K'áshógot'ine Goxədó
Gums	Deneghúfě
Guts	Denets'ó
Hair (head)	Denefíghá
Hand (back side)	Denelat'ane
Hand	Denehı́lá
Head	Denefí
Heart	Denedzó
Heel	Denekehtá
Hip	Denezáwé
Jaw	Deneghéw'éné
Joint	Denew'éné lahghodéyılani
Kidney	Denéts'e
Knee Cap	Denesídahgó
Knee	Denegó
Larynx	Deneghole
Left Side	ʔı́hk'ets'ę
Leg Bone	Denedzaw'éné
Leg	Denew'éné
Lips	Denedaghó
Little Finger	Denelasele
Liver	Denewé
Lungs	Denedzehdé
Mouth	Denewá
Muscle	Denech'íré
Navel	Denebéjírė
Neck (back of)	Denek'ohshı́
Neck	Denek'o
Neck Glands	Denekáwé
Nose Bone	Denehı́ghów'éné
Nose	Denehı́ghó
Nostril	Denehı́ghóbare
Palm (of hand)	Denelahké
Ribs	Denehı́shów'éné
Right Side	Sóhts'ę
Saliva	Denezógé

continued... Body Parts – Denege

English	K'áshógot'íne Goxədə́
Scalp	Denefíwé
Shin	Denedzahbé
Shoulder Blade	Denegóshéné
Shoulder Bone	Denegóshénéw'éné
Shoulder	Deneyehgó
Skin	Deneféʔóné
Skull	Denefíw'éné
Sinus	Deneshíne/Deneshíhta
Sole (of foot)	Deneketł'a
Spine	Denehínew'éné
Sweat	Denewíléhtú
Tears	Deneratú
Teeth	Deneghú
Ten Toes	Denekew'éné horéno
Tendons	Denedzách'íré
Thigh Bone	Deneghów'éné
Thigh	Deneghó
Throat	Denek'á
Thumb	Denelahshú
Toenails	Denekegóné
Toes	Denekew'éné
Tongue	Denéware
Tonsils	Denek'áhdílé
Top of Foot	Deneket'á
Top of Head	Denefít'á
Urine	Yíhdle
Uterus	Ts'ódaneyúwé
Uvula	Denek'áhdílé
Wart	Wé
Windpipe	Deneghole
Womb	Denets'éwé
Wrinkle	Deneféʔóné híts'ele
Wrist	Denelashéné

Cleaning Products – Béhé T’áhsı Gok’aráts’ərəhsı

English	K’áshógot’ıne Goxədó
Air Freshener	Béhé ɣıhɛregosı lekɔ
Detergent	Yúdałé
Dishsoap	W’ádałé
Oven Cleaner	Báyəbekáɾót’ədałé
Perfex	Béhé ɣúts’edıhga
Rug Shampoo	Dəshıtówédałé
Soap	Dałe
Windex	Yejaıdałé

Education – Gáɣurete

English	K’áshógot’ıne Goxədó
Add	Lehudíta
Book	ʔedıhtı’é
Calculator	Béhé ɾudíta lehudíta
Cardboard Paper	ʔedıhtı’éwé detɔ
Cassette Recorder	Béhé godə ts’ıhshu
Classroom	Ts’ódane gáhurete dahk’é
Colouring Pencils	ʔedıhtı’éshéné kádeɾá
Computer	Sasóné goyahət’ı
Computer Memory Stick	Sasóné goyahət’ı ts’ɛ ɾedıtı’e hək’ádı
Computer Mouse	Bek’ınats’əhdı
Correction Fluid	ʔedıhtı’étú dek’ale t’áhsı húlé ɾahɾı
Corrugated Paper	ʔedıhtı’éwé dóyı
Crayons	ʔedıhtı’éshéné kádeɾá
Desk	Ladámı kık’e ɾedıhtı’é ghálayeda
Dictionary	Xədə dátı’e ɾedıhtı’é
Divide	ʔudíta lahk’ets’ələ
Education	Denegáhurete
Encyclopedia	T’áhsı ɾareyóné gá ɾedıhtı’é
Enrollment	Dene hudéta
Eraser	Béhé ɾedıtı’eı k’eɾəhsı
Fax Machine	Sasóné béhé ɾedıtı’é lə gots’ɛ rıts’ələ
Ink	ʔedıhtı’étú
Language	Denexədə
Laptop	Sasóné goyahət’ı hısele

Education – Gázurete

English	K'áshógot'ine Goxadó
Map	Neh zedıhtł'é
Pen	ʔedıhtł'éshéné bə́tú góhlı
Pencil	ʔedıhtł'éshénéwá
Pencil Sharpener	Béhé zedıhtł'éshénéwá rats'ék'a
Reader	ʔedıhtł'é bek'egots'ə́də
Syllabics	Denexə́də bezedı́tl'é
Trained	Gáhurétq
Word	Xə́də
Workbook	ʔedıhtł'é ghálats'eyeda
Whiteboard	Bek'e zets'edétl'e dek'ale
Whiteboard Marker	Bek'e zets'edétl'e dek'ale bezedıhtł'éshéné
Whiteboard Eraser	Bek'e zets'edétl'e béhé k'ezəts'ə́hsı

Emotions and Attitudes – Dáts'ə́yədı́ hé Dákáyə́dıt's'eyı́za

English	K'áshógot'ine Goxadó
Afraid	Ts'ə́rə́ı
Agreeable	Denek'é zats'enıwə
Anxious	Denehı́nı́ ráyeda
Argue	Lékı́ch'ə
Ashamed	Húyats'ı́lı
Bad	Nezóle/dzá
Bad	Ts'ı́hdé
Boast	Shódats'ə́nólı
Bold	Dézats'ıt'e/t'áhsı́ kézenı́hzále
Brave	Rə́jı́le/yedı́hétł'eı
Careful	Súrézq
Careless	T'áhsı́ gots'édıt's'enı́zále
Catches On Quickly	Forı́ t'áhsı́ bə́fı́yərı́godə́wı
Cautious	Kegoya
Confused	Dene gha sönı
Crying	Ts'ə́sə
Disagreeable	Dene yená zats'enıwə/zehk'é zats'enıwéle
Doing Good for Oneself	ʔedegha gonezú k'ı́nagots'eza
Exhortation	Rádagosé xə́də gánı́zq
Friendly	Dene hənólı

continued... Emotions and Attitudes – Dáts'əyáđı hé Dákáyəđıts'eyíʔa

English	K'áshógot'ıne Goxədó
Gossip	ʔegháđats'eyıđə
Hate	ʔets'ets'edewene
He/She Likes It	Begha nezə
Helpful	Denets'éráđı
Imagination	Denegoyá hé t'áhsı gáyeda
Jolly	Dene sódı hııı
Joyful Atmosphere	Sódı gohwę
Joyful	Sódı gohwę
Kind	Denedzó góhıı
Know	Kots'enıhshə/Kots'edıhshə
Loving	Bəđıts'edéʔə
Mad	Hích'ə
Miserable	Səhııı
Nag	Dene k'eráđadewe
Panic	Dúhxəneʔəđı deneyırəjıdéwe
Paying No Attention	ʔekónéyenıwęle
Pester	Dene k'e rálawe/Dene k'e ráđadewe
Prejudice	Dene hots'enıhshóle hets'ets'edewene
Proud	Xáđahódı/Shóts'ııı
Quick Temper	Forı ts'ích'o/bedəots'edek'e
Rational	Gonezə kerıđıts'enıhwe/gonezə kerıđahts'əhđı
Realize	ʔeká ʔagóht'e halo ts'enıwę
Regret	Bek'erets'ııı/Gok'erets'ııı
Remember	T'áhsı herats'óđı/Kerats'óđı
Respectful	Dene hets'edıhsha
Sad	Dúyé ts'enıwę
Scared	Ts'erəjı
Scolding	Goshó ʔayédeyıđı
Scream	Ts'ezeħ/Ts'udédla
Shout	Rats'ıdze
Shout	Sélé ʔadı
Shy	Húyats'ııı
Smart	Dene dúlets'ııı/Dene goyá ráse
Smile	Wáhtı'ásónıt'ı/Wáhtı'ónót'ı
Sorrow	Bəyıhsədéʔə/Sədeneyıdéʔə

continued... Emotions and Attitudes – Dáts'əyédı hé Dákáyədıts'eyǵa

English	K'áshógot'ıne Goxədə
Suffering	Sǵts'əwı
Surprised	Denezare
Sympathetic	ʔelehgho dúyé ts'enıwə/Kugho dúyé ts'enıwə
Temper	Bek'éch'a ʔagóht'e/seyıgoıwə
Thankful	Máhsı nıwə/Mahsı yerewə
Think About Oneself	ʔedegho ráʔədıets'ewe
Thinking	Ráʔədıets'ewe
Trying	Gok'áts'ədı/K'ınagots'era
Unfriendly	Dene hets'ənólıle
Unwanted	Ts'əniwéle
Warning	Denegho rıdanets'enéʔa/Rıdadénıʔo
Weary in Mind	Denegoyá rıtenəwı/Denegoyá sǵhəwı
Worry	Ráʔədıets'ewe

Fire – Kó

English	K'áshógot'ıne Goxədə
Ashes	Ló
Blaze	Kó dedele/Kó kádaʔa
Coal	Fələré
Charcoal	T'ó
Embers	Kóféré
Fire	Kó
Matches	Kó
Red Coals	Kóféré dedele
Shavings	Shıht'ó
Smoke	Leh
Soot	Lets'ı

**Hunting, Fishing, Trapping –
Ráts'əzə, Dəʔets'era/Mǵı, hé ʔehdzoı ʔahts'əhǵı**

English	K'áshógot'ıne Goxədə
Arrow	K'ı
Arrow Feather	K'ıht'ále
Arrow Notch	K'ılage
Arrowhead	K'ıdare

continued... Hunting, Fishing, Trapping –
Ráts'əzə, Daʔets'əʔa/Mí, hé ʔehdzoi ʔahts'əhʔɪ

English	K'ashógot'ɪne Goxədó
Babiche	Tɪ'uhgɔ
Bait for Hooks	Jɪhwé/Jɪhbéré
Bait Setter	Jɪhfó
Beaver Pelt Stretcher	Sáʔehbé
Binoculars	Báyəʔədóht'ɪ
Bow	ʔɪhtɪ
Bowstring	ʔɪhtɪtɪ'úlé
Box Sled	Xale
Bulletbag	Lígardúwé/fik'átɪ'áwé
Bullets	Lígardú
Bush Radio	Béhé ʔelehts'ɛ gots'ədə
Cache	Dúwé deshéné/Líshahfí
Camp	ʔihlá ráts'ədə/Ts'ərátə/Rírats'édenɪ
Candle	ʔek'adék'ɔne
Canvas Skidoo Cover	Líbalá sasónébehshéné k'e wáhshu
Caribou Skin Blanket	ʔədəwéhtə/Deghɔɪhtə
Chain	Sasónétɪ'u
Chimney	Sasónéghole
Club (made of horn)	ʔədághɔxá/Béhé t'áhsɪ ts'úhxa
Club	Xá
Deadfall Trap	Dəshɪ gɔʔehdzoi
Dogpack	Lɪghólé
Dogteam	Lɪbahdáníla
Dogwhip	Lɪhwó
Double Barrelled Gun	Fewagɔfək'úwé
Double Blade Axe	Gohfɪ ʔéhnabek'á
Fish Club	Luge gɔxá
Fish Net	Mí
Fish Scoop	Lugew'á
Fish Spear	Lugegosé
Fish Trap	Lugeʔélé
Fishhook	Dahʔaɪ
Fish Hook String (short)	Dahʔaɪtɪ'úlé hɪjore
Fish Hook Strings (long)	Dahʔaɪtɪ'úlé hɪjə

continued... Hunting, Fishing, Trapping –
Ráts'əzə, Dazets'era/Mí, hé ?ehdzoí ?ahs'əhʔ

English	K'ashógot'ine Goxədə
Fishing Rod	Béhé dats'era/Béhé dazets'era
Flashlight	?ídíkóné k'ínats'era
Floats	Dalele
Funnel	Béhé le got'áts'éhtl'e
Fur	Sáwé
Gaff Hook	Gozá/Gohsé
Gas Can	Łehtene
Grill	Bek'e bekázats'óht'ə
Grub Box	W'átene/Bétene/W'áləj
Gun	Fók'uwe
Gunsight (front)	Bet'áíʔ
Gunsight (rear)	K'álage
Gunstock	Fók'uwekehtá
Harness	Łítl'úlé
Hooks (with bait)	Jú/Júhwé béréreyəʔ
Hunting Licence	?edítl'é bet'á ráts'əzə
Hunting Snowshoes	?ahsho
Ice Chisel	Tęzedé
Ice Scoop	Luw'á
Jerrycan	Łehtene
Jigger	Tędeshé
Keel	?elá ?íhféré
Kicker Propeller	Łesasóné t'ówé
Kicker (outboard motor)	Łesasóné
Leghold Trap	?ehdzoíwá
Mosquito Dope	W'iráídí
Mosquito Net	W'íhwé
Net Marker	Yédole/Yádole
Net Rope	Tehtl'u
Net Stick (forked)	Tehgho
Net String	Mítl'úlé
Net Thread	Mí ləhfílí
Open Fire Place	Líshoní
Outboard Motor (kicker)	Łesasóné

continued... Hunting, Fishing, Trapping –
Ráts'əzə, Dəʔets'əʔa/Mí, hé ʔehdzoi ʔahʔs'əhʔɪ

English	K'áshógot'ɪne Goxədó
Packsack	ʔóhshú
Paddle	T'óé/T'ówé
Pelt Stretcher	Sáwé deshéné
Picnic	Xágots'edéhk'ɔ
Pistol	Lafək'úwé
Pocket Knife	Bəhya
Pointed Snowshoes	ʔah bəkəfich'ile
Rack	Wah
Rope	Tɪ'uh
Sail	Ts'unóqbálé
Shotgun	Fewafək'úwé
Single Barrelled Gun	Láʔedéhk'e/láóʔedéhk'e
Sinkers	Mífə
Sled (halfheaded)	Néht'a/behshéné fí léyege
Sled	Behshéné
Sled Runners	Sasóné behshéné tɪ'a wela
Slingshots	ʔedík'e
Snare	Xóí
Snowmobile Cover	Sasóné behshéné k'e wəhshu
Snowshoe (back crosspiece)	ʔah ʔehw'á hýsele
Snowshoe (foot straps)	ʔah ʔihʔálé
Snowshoe (frame)	ʔah bedeshéné
Snowshoe (front crosspiece)	ʔah físhéné
Snowshoe (front part)	ʔahfí
Snowshoe (middle netting)	ʔekehle
Snowshoe (netting)	ʔahhehga/ʔah ts'egha
Snowshoe (back section)	ʔahshó
Snowshoes (large hunting)	ʔahsho
Snowshoes (roundnose)	ʔahwá
Snowshoes	ʔah
Starter Rope	Bet'á ts'ədólu
Stick Snare	Shɪtɪ

Land and Water – Neh hé Tu

English	K'áshógot'ine Goxədə́
Arctic	ʔə̀lə̀gu néné/Tuhok'é
Bay	Tuh goyítayı̀ra
Broken Ice	Tə́tədə́we
Calm Water	Dadenı́ghə
Cave	Fək'áyə
Channel	Tuk'ınanı̀ra/ʔeláhozeténe
Clear Water	Tuhı́kəne
Cliff	Fek'á
Copper	Sasóne defo
Creek	Nı́lıné/Lı́lıné
Dew	Bek'e déhdı́
Dirt	Gohw'élé/ts'ew'élé
Ditch	Goróhshu
Dried Lake Bed	Tadə́fə
Dripping	Derele
Earth	ʔederı́ néné/Lashóh
Eddy	ʔógeh/ʔógosho
Field	Gə́jı́we/K'ots'eyeda k'é
Flat Place	Got'ale
Flood	Tu godanı́htı́
Forks of River	Gotáwə́lı/Gotayáwə́lı
Freezing Up	Tádətı́
Frozen Up	Déhtə
Glacier	W'éné
Gold	Sasóne defo
Gravel	Fə́hı́wa/Fótı́'ere
Head of River	Gots'ə́ dólı́/Kádólı́nı́
Hill Ridge	Dahnéné
Hill	Dahnéné/Yúwé
Horizon	Nelarehə́dət'ı́
Ice (breaking up)	Tə́ tadedéwe
Ice (clear)	Tə́jı́
Ice (hard or thick)	Tə́ detə
Ice (in fall time – running)	Ludə́rə
Ice (overflow on land)	Teratı́

continued... Land and Water – Neh hé Tu

English	K'áshógot'ine Goxədəs
Ice (sharp pointed)	Lughá
Ice	Tɛ
Ice (crack)	Tɛ ts'eyɪdla
Ice (jam)	Lu dawəʔə/Lu dadéhwe
Icepack (along shore)	Tłánɪ lughá
Icicle	Lu ɛdzoh
Island	Duh
Lake	Tu dawehtɔ/ʔerach'a tuwe
Lakeshore	Tł'ánɪ
Land (flat place)	Gɔjuwe
Land	Neh
Meadow	Góʔɔ
Mountain (ice)	Shí k'e tɛh
Mountain (ridge)	Shí nɪʔa/daghunéné
Mountain	Shíh
Muddy Water	ʔehtł'éitú
Muskeg	Ts'o
Ocean	Yebahtúwé
Open Hole in Ice	Tɛɟlare k'é/Tafele
Open Water in Winter	Táw'ih
Open Water in Lake	Tafele
Overflow	Teratú
Path	ʔetɛne/Gəh
Pebbles	Fəwai
Permafrost	Nehyə góhtɛ/Tɛhw'éné
Point	ʔehda
Pond	Tu hísele dawehtɔ
Portage	Goteh/ʔedate
Puddle	Dahtú
Quicksand	Dla
Rapids	Rádɪɪ/Rídɪɪ
Rapids	Tu ráse
River	Deh/Nɪlíné/Lɪlíné
River Bank	Behda/Bəhdlónéné
River Bottom	Dehogá tł'a/Tutł'a

continued... Land and Water – Neh hé Tu

English	K'áshógot'íne Goxədə́
Rock	Fəh
Rough Ice	Lughá
Sand Bar	Wasəduwé
Sand	Wasə
Shallow River	Tahts'íne
Shore	Tí'áni
Slime	Dlah
Soil	Neh/?ehtl'é
Spring of Water	Nehyó káyılı
Spring	Nılıné hísele
Steam from Open Water	Tayí
Steam	Tayí
Sticky Mud	?ehtl'é't'óre
Swamp	Daredé/Ts'onéné
Swift Water	Tu ráse
Trail	?etene
Treeless Hill	Dahnéné
Treeline	Dəshılare
Tributary	Tu hénılı/tu héyanılı
Two Rivers Meet	Lehıdılı/leyádılıne
Under Water	Túyə
Valley	Xóhoyə/Káyexoh
Valley	Káyexoh
Water (clear)	Tu redəwə/Tu híkone
Water (deep)	Tahlə
Water (fast)	Tu rála
Water	Tu
Water's Edge	Tubá
Waterfall	Rıdılı
Wave	Tadeshó
Wet Ground	Neh wehse
Whitecaps	Taghú
World	?ederı néné

Location and Direction – Judeni hé Judé

English	K'áshógot'ine Goxədə́
Across	Yahnáné/Híná
Against	Got'áí/Got'áh
Against (the wind)	Nıhts'ı dāh
Ahead	Hıdówé
Alone	Wanı
Among	Gotah/Kuta
Away From	Goyehch'á
Backward	T'anıts'ę
Behind	Gozı/Góııye
Between	Gok'énege
Bottom	Gotł'a
Centre	Tadógé/tadók'e
Down River	Hıdá Dəhogá
Downward	Hıyúwé
Downwind	Tak'é
From	Gots'ę
Here	Jọ
Inside	Góıı
On	Bek'e
On	Gok'e
On One Side	Láts'ę
Over There	Yahzóné
This Side	Júhnats'ę
To (direction)	Gots'ę
Under	Goyəh/Gotł'a
Up	Hıdégé
Upstream	Tądą

Measurements and Shapes – T'ahsı Hérets'úhdza hé Bezoné Dágóhı

English	K'áshógot'ine Goxədə́
Around	W'ináne
Big	Hısha
Chubby	Hıw'ale
Circle	Hıméné

continued... Measurements and Shapes –
T’ahsɿ Héʒets’úhdza hé Beʒóné Dágóhɿ

English	K’áshógot’ɿne Goxédó
Cone (shape)	K’oyóch’ile/Hích’ile
Distance	Kádedéwə/W’inane
Fathoms	Bélats’enədi/W’iyúwé kéʒets’úhdza
Flat	Hɿt’ale
Foot (measurement)	Lí gɔkó
Half	Tadə
Height	Dádaderéwə/Wídégé kéʒets’úhdza
Horsepower	Lɿsho (hé rádéhse)
Length	Dádədóhdə
Metre	Lí dəshɿ
Mile	Lí lebú
Narrow	Hɿghale
One Cup	Libó lat’e
Rectangle	Garú
Round	Hɿghéné
Short	Hɿjore
Skinny	Begɔ
Square	Garú
Temperature	ʒéleguch’íré/Gówelech’íré
Ton	Lí lemílí dadídlu
Triangle	Beʒets’íhtai/Beʒéhdzítai
Wide	Hɿkare
Yard	Lí dəshɿ
Width	Dádéhkáré

Miscellaneous – Hóyí T’áhsɿ

English	K’áshógot’ɿne Goxédó
Again	W’íladá
Agenda	Begháré gots’udə/gots’ədo
Agreement	ʒelehk’éʒats’enɿwɛ
Almost	K’áhɿne
Also	ʒeyɿ w’a/ʒeyɿ w’íla
Aluminum Paint	Sasónétú
Antifreeze	Bet’á tu hetéle

continued... Miscellaneous – Hóyí T’áhsı

English	K’áshógot’ıne Goxədó
Baby Bottle	T’óítęne
Basket (woven)	Tı’otęne
Battery	ʔıdıkóné t’áhsı t’á wela
Beer	Kótúwé
Bells	Lıgulú/Legulú
Birth Certificate	Denedzıne gozedıhtı’é
Bitter	Hıts’are/Gots’ure
Board	Deshıkálé
Bottle	Lébudé
Boundary	Tı’u nıt’ı/Tı’ute
Box	Ləjə
Brew	Dene kótúwé
Bridge	Nézezah
Bubbles	Gogho
Burp	Ts’edewa
Camera	Béhé zedıhtı’é ts’ıhshu
Cane	Té
Cardboard Box	ʔedıhtı’éwé ləjə
Cardboard	ʔedıhtı’éwé detə
Catalogue	Bek’e yú hıka zets’edétı’e
Cement	Fələré
Chewing Tobacco	Wáts’ehzə/Ts’ehsęne
Cigarettes	Ts’ét’ure
City	Kóę godéwé/Káyodéyıla
Clean	Hıshęne/Góshęne
Clothesline	Yútl’úlé
Clothespin	Yú deshéné
Conference	T’áhsı kots’edúhsha gha lóts’óhdə
Cord of Wood	Légodıba
Country	Hóyí néné kádezá
Culture	Dene herágozá/Dene zarıyıne
Dent	Goráhshu
Difficult	Kéğófa
Difficult	Kéğúfa
Dirt	Gohw’élé

continued... Miscellaneous – Hóyí T'áhsı

English	K'áshógot'ıne Goxədə
Dirty	Səh
Discussion	T'áhsı ghq gots'ədə
Distance	ʔekádéhwá
Dock	Bek'e ʔelá táraʔe/Rıʔeʔa
Doll	Fehdene
Driver's Licence	Sasónébehshéné k'áts'áđı ʔedıhtı'é
Dust	Ló
Dynamite	Bet'aré neh ʔets'edéhk'e/fık'á ʔedéhk'e
Easy	Dəyíle
Easy	Bégófále/Kégófále
Echo	Kéʔadıhtı
Edge	Godqne
Election	ʔelehk'éteʔets'edéwe/ʔelehk'éteʔets'edúwe
Electric Wire	ʔıdıkónétl'úle
Electricity	ʔıdıkóné
End	Belq
Engine	Sasóné béhé yeʔe
Family Allowance	Ts'óđaneke sóbá
Famine	ʔəch'ə
Fence	Rıshıhfilé
Few	Hıts'ıne
First One	Xáhwere
Flag	Lıbábyó
Footprint	Deneká dahk'é
Garbage	Gohw'élé
Garbage Can	Gohw'élé tene
Glass	Yejaı
Glue	Béledıdze
Handicraft	Denehılá hé t'áhsı ts'əhsı
Handle	Bedaghále
Hiccups	ʔerıdeh
Highway	Tqludéwé
Hole	Ghagodénıʔa
Horsepower	Sasóné lısho héradédéhse
Hose	Tutı'úle

continued... Miscellaneous – Hóyí T'áhsı

English	K'áshógot'ıne Goxədə́
Hot Water Bottle	Tuwé
Hug	ʔedeyıde
Idea	Gots'ę́ kázədıts'eyıwe
Intestine	ʔəts'ó
Junk	T'áhsı bet'ódéʔále
Keg	Deshı líbarı
Kiss	ʔehghónáts'ətı/Dzədзі
Kleenex	Dehkowé
Knot	Shá
Law	ʔeʔá
Legend	Ts'ıduwe godé
Less Than	K'éts'ęne
Light Marker	Béhé ʔedıtl'e heyagúhwe
Lightbulb	ʔıdıkóné dék'q
Liquor	Kótúwé
Little Bit	Yáze/Hıts'ıne
Lumber	Deshıkále
Magnet	Sasóné yerı sasóné hıı dayəshu
Mail	ʔedıhtl'é k'ınayə
Marriage	Lets'ıshu/Dene ʔehgháyo
Meeting	Gots'ədə
Metal	Sasóné
Mine	Néyo fəh hıka ʔeghálakeyeda k'é
Movie Projector	Béhé show gháts'eyeda
Nap	Dene todefe/K'eshuts'ıtı
New	ʔek'qne
Nothing	T'áhsıyıle
Oath	ʔəhw'ı dene ts'úle gha xədə ts'ıhshu
Oil (thick)	Łedezeęne
Oil Company	Łegot'ıne
Oil Pail	Łehtęne
Old	Wá gots'ę
Paint	ʔedıhtl'éıtı
Paper Bag	ʔedıhtl'é yúwé/ʔedıhtl'é ʔqshshú
Parcel	T'áhsı dene ts'ę rıhęt'q/rıhęʔa

continued... Miscellaneous – Hóyí T’áhsı

English	K’áshógot’ıne Goxadó
Pile	T’áhsı ɾelehk’édedéla
Pipe	Sasónéghole
Pipeline	Łehwá
Piston	Belibó
Piston Rings	Belibó lamó
Please	Gonezó t’áhsı ts’udákə
Plywood	Deshıkálé t’ale
Question	Daɾuts’edehke
Quota	T’áhsı hudéta gháre ɾagot’ı
Rag	Gohchíle
Recycle	T’áhsı bet’araots’edéwóhɾa gha shıts’əyələ
Road	Tɔlu/Gəh
Rotten	Yıhji/Jíre
Social Insurance Number	ɾeghálats’eyeda ɾudíta ɾedıhtł’é
Same	Léht’e
Scent	Bəsı
Secret	Rágot’s’erəı/Ts’íre
Self-government	Xáre ɾedegha k’áots’ewe/ɾedets’ék’aots’ewe
Settlement	T’áhsı kesórıdaots’edénıhɾo ts’ə yerı dene ghádénıwe
Sharp	Dék’a
Shiny	Hıkone
Sidewalk	Bek’e rats’edéde
Siren	Sasóné heze
Slap	Ráts’eréka/Rákereyıka
Smell	Bəsı
Sneeze	Yéɾaı
Snore	Beladeghə
Snuff	Ts’ehsəne
Soft	Deyıle/Délo
Something	T’áhsı
Spark	Bekóné dedełe
Spark Plug	Bekóné
Stain	T’áhsı bek’e ɾája/T’áhsı tú
Stinky	Déhts’ı

continued... Miscellaneous – Hóyí T'áhsı

English	K'áshógot'ıne Goxədə́
Strainer	Bet'á t'áhsı godę ts'edęhtł'e
Street	Tqlu
Swallow	Ts'edęhde
Sweet	Lekq
Swing (for baby)	Dahbílé/Bahbílí
That	ʔeyı
Thing	T'áhsı
This	ʔederı/Həderı
This	Dırı
Tin Can	Sasónétęne
Tobacco (homemade)	Dene ts'ehséné
Toilet Paper	Sókq gozedıhtł'ėwé
Town	Kqę góla
Town	Kqę/Kqta
Treaty	Sqba ráhya
Trial	Dene hesérıyarətı
Trunk	Deshıtęne hísha/Deshıtęnewá
Ugly	Bedots'edewęne
Useless	Bet'ódérále
Vote	ʔelehk'éterets'edéwe
War	Lets'egq
Well	Néyə tu/le wətł'ı
Whistle	Béhé ruts'edóhshı
Wine	Jıyetú
Wire	Sasónéhxo
Wish	Hanídé ts'enıwę
Wish	Dats'edəbı
Yawn	Belats'edets'e/Beladıts'e
Yell	Heze/Rahídze

Money – Sqba

English	K'áshógot'ıne Goxədə́
Bill	Dene zedıhtł'ė
Broke	Dene hé sqba húle
Cent	Sén
Change	Sqba hísele

continued... Money – Sǒba

English	K'áshógot'íne Goxədə́
Charge	Denegha ʔedétl'e
Cheque	Dene ts'éráʔyáǵdǐ ʔedǐhtl'e/Cheque
Coins	Sén/Sení
Debt	Dene ʔedǐhtl'e
Dime	Horénǵ sén
Dollar	Lí sǒba
Expensive	Dótǐ
Five Dollars	Lak'e sǒba
For Sale	Dúyíle ráts'eyéhdǐ
Four Dollars	Dǐ sǒba
Fur Cheque	Sáwé ts'ǵ dene ts'éráʔyáǵdǐ ʔedǐhtl'e
Loan	Sǒba dene ghǵ rǐʔyǵ
Money	Sǒba
Nickel	Lak'e sén
One Dollar	Lí sǒba
One Dollar/Quarter	Lí sǒba
Order	T'áhsǐ hǐka ʔets'edétl'e
Penny	Sén defo
Pension Cheque	Dene Hǐsha sǒbá
Personal Cheque	ʔedegha sǒba ts'edétl'e
Quarter	25 sén
Salary	Dene ts'éráʔyáǵdǐ
Sale	T'áhsǐ dótǐle ʔáya
Seventy-five Cents	75 Sén
Tax Refund	K'é́t'á sǒba dene ts'ǵ ʔat'ǐ
Tax	K'áhowe ts'ǵ sǒba ráts'eyéhdǐ
Ten Dollars	Horénǵ sǒba
Ten Pennies	Sén defo horénǵ
Three Dollars	Tai sǒba
Treaty Money	Sǒba ráyǵ sǒbá
Twenty Dollars	Rákəhorénǵ sǒba
Two Dollars	Rákə sǒba
Unemployment Cheque	ʔeghálats'eyedále gosǒbá
Wages	ʔeghálats'eyeda dene ts'éráʔyáǵdǐ
Welfare Cheque	Dene ghadǐ gosǒbá

Music – Shę

English	K'áshógot'ıne Goxədə́
Dene Love Song	ʔets'ula/ʔula
Drum (Dene)	Yeghele
Drum Set	Móla yeghéle
Ear Phones	Dene dzı wela
Fiddle	Tı'uk'ədətı
Guitar	Gıtárı
Harmonica	ʔedıhtł'ėje (báyəts'edéhsho)
Head Phones	Dene dzı wela
Medicine Song	ʔets'ęneyéne
Music	Shę
Radio	Báyəgots'ədə
Record	ʔedıhtł'ėjew'á
Stereo	Béhé ɹedıhtł'ėje héragots'əyə

Numbers – ʔudıtai

English	K'áshógot'ıne Goxədə́
Eight	ʔəts'ədı
Eighteen	Horéno ɹə ʔəts'ədı
Eleven	Horéno ɹə lí
Fifteen	Horéno ɹə lak'e
Five	Lak'e
Four	Dı
Fourteen	Horéno ɹə dı
Nine	Lıfótə
One	Lát'e
Seven	Láhdı
Seventeen	Horéno ɹə láhdı
Six	ʔets'étaı
Sixteen	Horéno ɹə ʔets'étaı
Ten	Horéno
Two	Rákə
Thirteen	Horéno ɹə taı
Three	Taı
Twelve	Horéno ɹə rákə

continued... Numbers – ʔudítai

English	K'áshógot'ıne Goxədə́
Nineteen	Horéno ʔó lifótɔ
Twenty	Rákə horéno
Thirty	Tai horéno
Forty	Dı horéno
Fifty	Lak'e horéno
Sixty	ʔets'étaı horéno
Seventy	Láhdı horéno
Eighty	ʔəts'ódı horéno
Ninety	Lifótɔ horéno
One Hundred	Lı laʔoréno
One Thousand	Lı lemıl
Zero	T'áhsı hıııle

Recreation – Rágots'əyə

English	K'áshógot'ıne Goxədə́
Basketball	ʔehyáhdı gogha ts'edehk'a
Cards	Lıgarı
Checkers	Bek'eraʔıt'aı
Darts	Datı rats'edéhde
Drumdance Song	Yeghele gıyéné
Handgame	ʔudı
Hockey	Tɛ k'e ʔeyáhdı hérágot's'əyə
Kite	Nıhts'ıt'ále tı'u báhshu
Mooseskin Ball	ʔıts'éwé ʔeyáhdı
Old Stick Game	Xáh
Skate	Sasónéhkə
Skateboard	Deshı béhé k'ınats'edzo
Skis	Béhé yah k'e k'ınats'edzo
Toys	Bérágot's'əyə
Volleyball	Mıte ʔeyáhdı héróts'əyə

Religion – Yatı

English	K'áshógot'ıne Goxədə́
Adultery	ʔelehghárádóleke ʔelehts'é ʔat'ı
Alter Boys	Lamé k'édıke
Alter	Lamé dahk'é

continued... Religion – Yatı

English	K'áshógot'ıne Goxədə́
Angel	Yak'e got'ıne
Apostle	Yezú beshəlakúwéke
Archangel	Yak'e got'ıne
Believe	Lóradədı ts'enıwę
Bible	Newehsıne ʔedıhtł'é
Bishop	Yahtıdewé
Burial	Dene rite
Buy Mass	Lamé ráts'əyəhdı
Catholic Brother	Denehqə
Cemetery	Deneshqya dahk'é
Chalice	Jıyetú libó
Church	Yahtıkó
Coffin	Deshıtęne
Collection	Yahtıkó sǫba shıts'əyələ
Communion	Denewáəyə
Confession	Xǫnéəəts'ədə
Confirmation	Dene k'éəıyə
Creator	Newehsıne
Cross	Deshıt'aı
Deacon	Yahtı
Devil	ʔekéts'éle
Dream	ʔehghǫnáts'ətə
Eternal Life	Bela godəwıle
Faith	Bet'áəats'enıtǫ
Fast Day	ʔedets'edegǫ dzıne
Fasting	ʔedets'edegǫ
Feast	Lıfadǫ
Ghost	ʔəwı
God	Newehsıne
Grave	Dene rıwótə dahk'é
Guardian Angel	Seyak'e got'ıne
Heaven	Yak'e
Hell	ʔekéts'élé kó
High Mass	Lamésho
Holy Spirit	Bəts'ınerıgudı

continued... Religion – Yatı

English	K'áshógot'ıne Goxadó
Holy	Degáé
Holy Person	Dene degáé
Holy Water	Tu degáé
Host (communion bread)	Newehsıne lóht'ó
Hymn	Yahtı́kó goyéné
Jesus Christ	Yezú Krı́dé
Jesus	Yezú
Lie	Gots'óts'ı
Low Mass	Laméa
Minister	Fot'ıne Yahtı́
Miracle	Yediudı́ya
Nun	Denexare
Pope	Libáb
Pray	Xats'adótı
Priest	Yahtı́
Prophet	Rahfe konı́sho
Prophet Song	Rahfe konı́sho yéné
Protestant	Fot'ıne yatı́ k'é begha yatı
Pure	Degáé
Purgatory	Dene k'erazet'arı kóné
Resurrection	Rırahı́ja
Rosary	ıehts'arı
Sign of the Cross	Daráts'adóda
Sin	Gots'ıhdé
Soul	Dene dayı́né
Spirit	Dene ıats'ıne
Statue	Fóhdene
Steal	ıats'arı/ıarı
Swearing	Rádaots'edét'a
Ten Commandments	Newehsıne ıerá horéno
Tombstone	Denek'éfó
Vestment	Laméyúwé
Virgin Mary	Degae Marı́
Vision	Denedarı kéodóht'ı
Wicked Person	Dene ts'ıhdé

continued... Religion – Yatı

English	K'áshógot'ıne Goxədə
Worship	Xats'ədətı

Sewing – Rázəts'əralu

English	K'áshógot'ıne Goxədə
Beads	ʔehts'oi
Button	Sé
Button Hole	Sédahk'é
Canvas	Líbalá
Cloth	ʔəht'ıne
Cloth Trimming	Lémerı ts'ele/Lémerı
Duffle	Kíhtele
Dye	Béhé t'áhsı ts'ıdəróht'ə
Hem	Bewıdıtóne
Lace	Kəshıt'úle
Material	ʔəht'ıne
Moccasin Fur Trim	Kəshıwıne
Moccasin Strings	Kəshıt'u
Moosehide	ʔıts'éwé/ʔewé
Needle	Datı
Needle (large round)	Datıwá
Needle (for snowshoe)	ʔegogha datıé
Parka Cover Material	ʔerákəʔóʔóne
Parka Hood Trim	Ts'ahdóne
Parka Trimming	ʔerákəʔósháre
Pin	Béhé yú got'áts'edıhse
Quills	Ch'oh
Ribbon	Lérubá
Ricrac	Lémerıts'ele
Scissors	Lısuzú
Sewing Bag	ʔóhdowe
Sewing Beads	ʔehts'oi béhé rázəts'əralu
Sewing Machine	Sasóne béhé rázəts'əralu
Sinew	W'ó
Square Needle	Datı k'áht'o
Thimble	Ladıʔo

continued... Sewing – Ráʒəts'ərəlu

English	K'áshógot'ıne Goxədə
Thread	Leflí
Uppers	Ket'a
Yarn	Laléni

Sickness and Medicine – ʒéyáı hé Ráıdı

English	K'áshógot'ıne Goxədə
Accident	T'áhsá ʒagúja
AIDS	ʒéyáı ts'ıdédé rajóle
Alcoholic	Denedélé kótú hııı
Aspirin	Denefı ʒéyáı ráıdı
Bandage	Béledídze
Blackout	ʒónéts'ededéwe/ʒedodeyále
Bleeding	Denedélé derele
Blind	Denedá húle
Blister	Tulé
Blood Poisoning	ʒedélé ts'ıhdé ʒája
Bloodclot	Denedélé ʒəđóht'ə
Bloody Nose	Bıghə ʒedélé derele
Body Thermometer	Yejaı dene wá ráfi
Boil	Héhts'e
Bone Out of Joint	Denew'éné káshıdedéhwe
Broken Leg	Denew'éné lédáwe
Bruise	Dene k'e kágoderéhtı'e
Cancer	ʒéyáı xáré rajóle
Cataract	Bedá k'etəʒóhshu
Cavity	Deneghú yıhıı
Chest Pain	Denewíle ʒéya
Cold	Dehko
Cold Sore	Denewá kétoderııa
Cough	Deko
Cough Medicine	Dehko ráıdı
Cut	Deneká
Cut	Denene léyege
Deaf	Denedzí kehúle
Dene Medicine	Dene ráıdı

continued... Sickness and Medicine – ʔéyáí hé Ráídí

English	K'áshógot'íne Goxədə́
Diabetic	Súhga ʔeyá
Diarrhea	Tu ʔayíla/Denesho ʔeyáí
Disease	ʔéyáí
Dizzy	Dene hé goríghę
Dog Bite	Lı dene káyık'a
Dumb (not able to speak)	Dene godóle
Earache	Denedzí ʔéya
Eno	Ráídí ʔerehxo
Epilepsy	Denech'írę ʔat'ı
Eye Ailment	Denedá ʔeyáí
Faint	ʔónédedéhwe
Fever	Denefę wewele
Fracture	Denew'éné héhto
Frostbite	Denefę hetę
Germs	T'áhsı ʔéyáí ʔədədəsı
Gunshot Wound	Fık'adahk'é
Hallucinating (not all there)	Bedá dukó godákə
Headache	Denefı ʔéya
Heal	Ráje
Healthy	Befęta gonezọ
Hearing	ʔuwéhzo
Heart Attack	Denədəzó líyeła/Bədəzó dzáʔája
Heartburn	Denedzó dadót'ə
Hypothermia	Denefę rík'a
Improving	Nezọ ʔaradadə
Limping	K'ínashıʔəyətı
Lump	Dene k'e dazęzo
Measles	Dene k'e káyáʔehʔa gọʔeyáí
Medicine	Ráídí
Menstruation	Yəñıne hııı
Mentally Ill	Dene degoyá hé ʔéyáí hııı
Miscarriage	Bebı rawehsha
Mosquito Bite	W'ı dene káyık'a
Muscle Cramp	Denech'írę ʔat'ı
Nausea	Deneyıhku dézo

continued... Sickness and Medicine – ʔéyaí hé Ráídí

English	K'áshógot'íne Goxədə́
Needle Shot	Dene gharəfi
Numb	Hehdə
Ointment	K'ebets'ədədi
Operation	Dene tarige
Pain	Denegha ʔéya
Penicillin	Dene gharəfi ráídí
Pneumonia	Dene hezedíhk'a
Poison	Ráídihíne
Poor Health	Gonezə godíle
Pus	Xewí
Rash	Dene k'e kárəhza
Scab	Dene k'e lu
Scar	Dene ká dahk'é/Xah
Seizure	Denech'írə defa/Denech'írə ʔat'ɿ
Shivering	Bəyíhdlu dáwe/láhghale
Shock	Begha godéwe
Sickness (very bad)	Goshó ʔéyaí ts'ɿɿ
Skin Oneself	Denefəʔóné k'et'úwé hédla
Small Pox	Dene k'e kárəhza ʔelehts'ə ts'íhshu
Snow Blindness	Rahxə
Socially Transmitted Disease	ʔeyáí ts'íhdé ʔelehts'ə ts'íhshu
Sore Arm	Denegóné ʔéya
Sore Throat	Denek'á ʔéya
Sprain	Héhke
Stomach Ache	Deneshə ʔéya
Sty	Denerabó k'e káʔeyíhwəne
Swelling	Híyu
Tooth Filling	Deneghú yə sasóné
Toothache	Deneghú ʔéya
Ulcer	Deneshə goyíht'árə dene ká
Vaccination	Dene gharəfi
Vicks	Dehko ráídí k'ebets'ədədi
Vomiting	Ts'əku
X-ray	Denewílé ʔedɿt'é ts'íhshu

Sky and Space – Hǐdé Yát’a hé Yak’e

English	K’áshógot’ǐne Goxədó
Big Dipper	Yíhda sho
Brightness	Goshó kéréniđı
Darkness	Goderéhtǐ’é
Dawn	Goba
Eclipse (of the moon)	?adzə ɹeleht’ǵ híhɹa
Eclipse (of the sun)	Sa ɹeleht’á híhɹa
Evening Star	Wǵ
Light	Kéréniđı
Little Dipper	Yíhdasele
Moon (full)	?adzə híga
Moon	?adzə
Moonlight	?adzó kéréniđı/?adzədı
Morning Star	Wǵ
Northern Lights	Ráyuka
Ring Around Sun	Safıraɹəht’ə
Sky	Yát’a
Star	Wǵ
Sun	Sa
Sunshine	Sadó

Toiletries and Cosmetics – Béhé Xáts’eyíde

English	K’áshógot’ǐne Goxədó
Baby Powder	Bəbíló k’ets’edéhtǐ’e
Comb	Fíts’ı
Eyebrow Pencil	Béhé denerabó ts’ıdərəht’ə
Hair Curler	Béhé denefǐghá híts’ele
Hair Dryer	Béhé denefǐghá rafa
Hair Tonic	Béhé denefǐghá ts’ehǐe
Hairbrush	Denefǐghá fíts’ı
Hairclippers	Béhé denefǐghá xats’ereghe
Hairspray	Denefǐghá k’e ts’edéhsho
Hand Lotion	Denehǐlálé
Lipstick	Bet’á denedaghó ts’ıdərəht’ə
Nail Clippers	Béhé denelagóné léts’eghe
Perfume	K’ets’edéhtǐ’e lekɔ
Razor Blade	Deghabək’á

continued... Toiletries and Cosmetics – Béhé Xáts'eyíde

English	K'áshógot'íne Goxédó
Razor	Deghabo
Shaving Cream	Denedaghá dalé
Toothbrush	Béhé deneghú k'aráts'ərehsi
Toothpaste	Béhé deneghú k'aráts'ərehsi dalé

Tools – Béhé ?eghálats'eyeda

English	K'áshógot'íne Goxédó
Awl	?əshú
Ax	Gohfi
Bone Scraper	?enógho
Bulldozer	Sasónébehshéné xazereshe
Carving Knife	Bəhxá
Chain Saw	Se tádeghe íe hé yele
Dowel	Deshi béhé t'áhsí ?ehlóyáwela
Drill Bit	Godedelá
Drill	Béhé Gots'edíhde
File	Gok'a
Fork Lift	Sasónébehshéné t'áhsí ríradílo
Glass Cutter	Yejaí tádeghe
Grater	Sasónébehshénék'á tólu gháláyeda
Hack Saw	Sasóné deshígot'á
Hammer	Límahdú
Jack	Béhé t'áhsí híde ?ats'əhzi
Ladder	Deshíkale
Measuring Tape	Béhé t'áhsí ké?ets'úhdza
Nail	Lədlú
Paintbrush	?edíhtí'étú deshéné
Plane (wood)	Deshígohji
Pliers	Sasóné lésuzú
Rake	Gohw'élé fíts'í
Sandpaper	?edíhtí'éwé gok'a
Saw	Deshígot'á
Sawhorse	Bek'e se léts'edeghe
Sawmill	Deshí dét'aí
Screw	Godede

continued... Tools – Béhé ʔeghálats'eyeda

English	K'áshógot'ine Goxədó
Screwdriver	Béhé godede goyáats'edéhta
Shovel	Lebes
Snowshoe Chisel	ʔegháífi
Stick (for rinsing hide)	Gohgé
Stick (for scraping hide)	K'enóji
Stone Axe	Fə gohfı
Tacks	Lədlú t'ale
Tanning Scraper	ʔenógho/Fətó
Tool Box	Béhé t'áhsı ghálets'eyeda tene
Tools	Béhé t'áhsı ghálats'eyeda
Wheel Barrow	Líhsharí

Transportation – Xáhta K'ínats'éde/K'ínarəyə

English	K'áshógot'ine Goxədó
Airplane	ʔelák'ínaret'aı
Airport	ʔelák'ínaret'aı dahk'é
Barge	ʔelásho
Bicycle	Basıko
Birchbark Canoe	K'ɬelá
Boat (back)	ʔelátl'anı
Boat (crosspiece)	ʔıhtéwé
Boat (front)	ʔeláfı
Boat	ʔelá
Boat Ribs	ʔehgho
Bombardier	Sasónébehshéne hísha yah k'e yełe
Car	Sasónébehshéne
Freighter Canoe	ʔeláwá
Helicopter	Gofıxo/ʔəshógóhxə
Jet	ʔelák'ínaret'aısho
Mooseskin Boat	ʔıts'éwé ɬelá
Raft	Xení
Rat Canoe	ʔeláya
Rubber Boat	ʔelá bet'áts'éyo
Scow	Lıbahdú
Ship	ʔelásho

continued... Transportation – Xáhta K'ínats'éde/K'ínaʔəyə

English	K'áshógot'íne Goxədə́
Snowmobile	Yah gosasónébehshéné
Steamboat	ʔela tuwesé hé yeʔe
Submarine	Túyə gozelá
Tire	Sasónébehshénékó k'ewela
Truck	Sasónébehshéné
Water Bomber	ʔelák'ínaret'aí kílhé tu kó k'edéhtl'e

Trees and Plants – Ts'u hé ʔít'ó

English	K'áshógot'íne Goxədə́
Arctic Raspberries	Dadedele
Bear Berry	ʔóhk'aijáyé
Berries (ripe)	Jíye yádeníhji
Berries	Jíye
Birch	K'ı
Birch Buds	K'ı dilahlı
Birchbark (dried)	K'ıt'úwé gə
Birchbark	K'ıt'úwé
Blackberries	Nəht'ə
Blueberries	Jíyewá
Boughs	ʔele
Branch	ʔele/bedewishéné
Carrots	Fah
Cattail	Tı'oshəne
Cloudberries	Dahkálé
Cranberries	ʔıt'é
Driftwood	Tádedéwé
Drywood	Sewegə
Firewood	Se
Flower	ʔıt'ó
Garden	T'áhsı yáts'eríhshə dahk'é
Gooseberries	Dahghó
Grass	Tı'ə
Greenwood	Ts'u

continued... Trees and Plants – Ts'u hé ʔit'ó

English	K'áshógot'ine Goxədə́
Greenwood (almost dry)	Ts'ufa
Horsetail	Tl'ok'á
Jack Pine	Ts'uwa
Leaf	ʔit'ó
Lichen	ʔajú
Mooseberries	ʔits'éjíye
Moss	Ní
Mushroom	Dłíyebéré
Overtuned Tree	Dídéla
Plant	T'áhsı́ yárhshə
Poplar	T'ewe
Punkwood	Shjíré
Red Currents	Datl'ule
Ripe Berries	Jíye yádeníhə
Roots	ʔekeghái
Rosehips	ʔıshó
Sap	K'ıhtú/Deshı́tú
Sawdust	ʔéghame
Seed	Béhé t'áhsı́ yáriyə
Spruce	Ts'u
Spruce Bark	Ts'ut'úwé
Spruce Cone	Dılahsó
Spruce Gum (soft)	Dzóhlíne
Spruce Gum	Dzó
Spruce Needle	Dılahgáre
Stick	Deshı́
Stump	Xáhw'éné
Tamarack	Nəwəh
Thick Trees or Bushes	Godedza
Thorn	Xo
Timber Stand	Ts'u ráyáwezani
Turnip	ʔehk'ets'ódəle/ʔeht'ets'ódəle
Twisted Wood	Se réhde
Unripe Berries	Jíye Ɂlu
Uptuned Stump	Xáhw'éné

continued... Trees and Plants – Ts'u hé ʔit'ó

English	K'áshogot'ine Goxэдó
Vegetable	Nę ts'ę beghq shóts'əyə
Water Lily	Teht'á
Water Moss	Tehní
Willow (dry)	K'ahdzá
Willow	K'ái

Land of the K'áshogot'ine – K'áshogot'ine Néné

English	K'áshogot'ine Goxэдó
Airport Creek	ʔókaífətl'á
Beaver Tail	Sáshó Tenʔa
Bluefish	Ts'éduzó
Bluefish Creek	Ts'uwə Nɪlíné
Brother's Cabin	Denehódákqə
Carcajou River	Nóghafi Túé Nɪlíné
Chick Lake	Dehdeleho Túé
Fiddle Stick	Fənédeláni
Fish Camp Across Rabbit Skin	Béghélé Táʔo
Fish Camp at Rampart River	Feká
Fossil Creek	Fóhmə Nɪlíné/Fíhmɪ Nɪlíné
Fossil Lake	Fóhmə Túé/Fíhmɪ Túé
Frank's Camp	Warádágan
Hume River	Beledə Nɪlíné
Jackfish Creek	ʔóhda Dek'eɪ Nɪlíné
Jackfish Lake	ʔóhda Dek'eɪ Túé
Last Camp	Ferazən
Lake Before Chick Lake	Níhfɪni Túé
Lake Creek	Níhfɪni Nɪlíné
Loon Lake	Tuk'á Túé
Loon River	Tuk'á Túé Kénɪlɪne
Mountain River	Fahfə Nɪlíné
Island Below Loon River	Duhosha
Old Baldy	Xawóhguwe
Pierrot Creek	Behsele Nɪlíné
Rabbit Island	Gah Dúwé

continued... Land of the K'áshogot'ıne – K'áshogot'ıne Néné

English	K'áshogot'ıne Goxədə́
Rabbit Skin	Xayıts'á
Rabbit Skin Crossing	Nérahténe
Ramparts	Rádılıh
Ramparts Area	Tuyeta
Ramparts River	Ts'udé Nı́líné
San Sault	Rádılıh Sele
Spruce Island (Giant's Boat)	ʔede Dúwé/W'ıch'ıdihdele ʔelá
The Past/Gibbson's Gap	Zogógen
Tower	Káıgho Gosho
Under the Alders	K'ehoyə
Willow Point	K'áfóʔan

Conversations – Gots'ədə́

English	K'áshogot'ıne Goxədə́
How are you?	Dánet'e?
I am fine	ʔeká segha gonezə
And you?	Hagú neni?
Thank you	Máhsı
That's all, thank you	Kádı máhsı
I'll see you again sometime	Dáhyə neghárayúhda
How is it outside?	Tıch'a dágóht'e?
It's a nice day today	Hıdúh dzıne gonezə
It's a bad day today	Hıdúh dzıne gonezə́le
It's cloudy	K'oh góhlı
It's snowing	Ya derele
It's raining	Shə derele
It's windy	Dóts'ı
It's hot	Gówele
It's very windy	Goshó dóts'ı
No	Dódı
Yes	Həʔə
Why	Hóyerı
Where is the (person)	Bə́nódı
Where is the (thing)	Bə́nódı
Who	ʔameni

continued... Conversations – Gots’əðə

English	K’áshógot’íne Goxədə
What	ʔayerı
Me	Senı
You	Nenı
Him/her	ʔədədımı
Go away	Yahʔóné ʔanət’ı
Sit	Wineda
Walk away	Hıʔó ranı́la
Come here	Yə nı́la/Sets’é nı́la
Don’t do that	ʔeká ʔanət’ı́le/Dunı́da
Before	Gowere
Long ago	Wágú/Hı́nı́gú
It’s late	Nı́wá godéwe
Came in late	Nı́wá godéwe gú yúnádéya
After	Gótı́’á
Early	Lá gowere
First	Féré/Xáhwere
She/he leads	ʔefe weda/ʔefe yeda
This first	Həderı́ féré
Last	Kák’éhtı́’á/nqəðə
Now	Hı́dú
Then	ʔəkú
Here	Hejə/ʔejə
There	ʔeyı
She/he is big/or it	Hı́sha
She/he is small/or it	Hı́sele
It is empty	Bew’éné/Bet’á gow’éné
It is full	Dárehʔə
Many/lots	Hı́lə
There are many/lots	Hı́lə góhlı́/Hı́lə ʔaréht’e
Few	Hı́ts’ı́ne
There is a few	Hı́ts’ı́ne góhlı́/Hı́ts’ı́ne ʔaréht’e
A few times	Sóʔagoréht’e
More	Gots’éhʔóné ʔaréht’e
Less	Gok’éts’ene ʔaréht’e
She/he is beautiful	Bərígudı́/begonáhlı́

continued... Conversations – Gots’ədə

English	K’áshógot’ıne Goxədə́
It is beautiful	Bə́rígudı/begonóhı
She/he is ugly	Bedots’edewene
It is ugly	Bedots’edewene
It is clean	Bek’e sę góhıle
It is dirty	Bek’e sę góhı

Conversations/Statements – Gots’ədə

English	K’áshógot’ıne Goxədə́
Go over there	Yahzó gots’ę nıla
Quiet	Sıne/Sıle
Get away from here	Yahzóné zanət’ı
It is here	Hejı wezı
She/he is here	Hejı zat’ı
She/he was here	Hejı zayót’ı
What are you doing?	?ayerı dánəhı?
Where are you going?	Judé deyıle?
Where does she/he live?	Judenı rábe?
Are you hungry?	Sú déyıwı?
What is your name?	Dánódədı?
Where are you from?	Judenı gots’ę zanet’e?
How old are you?	Dáréht’e negháı?
Who do you live with?	?amenı ghá ránebe?
Who is your friend?	Nehlé ?amenı zahet’e?
Do you want to eat?	Sú shéwohtı yerenęwe?
I am hungry	Dóyəhwı
I want to sleep	Shuwohté yerehwę
She/he wants to sleep	Shuwohté yenıwę
What do you like to do?	?ayerı dánəhı negha nezı?
I am ___ years old	_____ seghái
How much does it cost?	?eyı dádədóhtı?
It cost _____	_____ sóba hıı
When are you leaving?	Judóné dewóla?
I’m leaving at ___ o’clock	_____ sadzó nıde duhıa
How many miles do you live from here?	Hejı gots’ę dáréht’e lebı ránebe?
I live ___ miles away	Hejı gots’ę _____ lebı ráhbe

continued... Conversations/Statements – Gots’əda

English	K’áshógot’íne Goxədə
What happened today?	Hídúh dzíne dágúja?
What day is it today?	Hídú yerı dzíne ɾagóht’e?
It is _____ today	Hídú ____ dzíne ɾagóht’e
When are you going home?	Judóné ɾáradewɔla?
I am going home at ____ o’clock	_____ sadzə ɾáraduhla
When are you going to the arena?	Judóné Rágot’s’əyə kóé gots’é dewɔla?
What did you do last night?	Hídı téwé dáyít’ı?
I went to play	Rágúhyə gots’é dehla
What did you do yesterday?	Hídı dzíne dáyít’ı?
What are you going to do tomorrow?	?ák’ə dájwót’ı?
Do you speak Slavey?	Sú Denek’é gɔdɔ?
Do you understand me?	Sú súwəhɔ?
I do not understand you	Dódı núwəhɔle
What did you say?	Dádənódı?
Could you say it again?	Súdúle ɾekáɾaranıdı?
Where are you?	Nənódı?
Where is _____?	?əyı ____ bənódı?
When?	Judóné?
What do you want?	Yerı yerenəwə?
That is what I want	?eyı yerehwə
I want those things	?eyı t’áhsı yerehwə
Can you help me?	Súdúle sets’éránədı?
Can you show me?	Súdúle sedá ɾanələ?
Can you tell me?	Súdúle ɾeká ɾasénıdı?
I am happy, I like it	Sódı həhlı. Segha nezɔ
I am tired	Seghɔzedéwe
I don’t like it	Segha dzá ɾahət’e
I don’t like her/him/it	?eyı bets’edehwəne
I don’t like her/him	Bərəhlıle
I don’t like them	?eyı kuts’edehwəne
I don’t like them	?eyı kurəhlıle
I don’t know	Dukodıhshóle
I don’t know	Hasónı
Just wait	Kánet’e